Ազգ
Azg
armenian daily
29 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2002 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 16 (2461)

Ռուսաստանը չի միանա ՆԱՏՕ-ին, սակայն կհամագործակցի

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 28 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ - ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ: «Նյու Յորք թայմս»-ի կիրակնօրյա համարում Ռուսաստանի արտգործնախարար Իգոր Իվանովը շատ բարձր է գնահատել Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ-ի համագործակցության զարգացման հեռանկարները: Նրա կարծիքով, համագործակցության դաշտը շատ ընդարձակ է ոչ միայն քաղաքական, այլեւ տնտեսական բնագավառներում: «Մոսկվան չի բարձրացնում ՆԱՏՕ-ին միանալու խնդիրը, բայց մենք պատրաստ ենք համագործակցել ՆԱՏՕ-ի հետ ընդհանուր շահեր ներկայացնող տարածաշրջաններում»:

«ՆԱՏՕ-ի երկրներից ոչ մեկը չի էլ մտածում ռազմակայան տեղակայել Ադրբեջանում»

ԲԱՔՈՒ, 28 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՆԱՏՕ-ի երկրներից ոչ մեկը չի էլ մտածում մոտ հեռանկարում իր ռազմակայանները տեղաբաշխել Ադրբեջանում: Ինչպես հաղորդում է «Էխոն»», այդ մասին հայտարարել է Ադրբեջանում ԱՄՆ դեսպան Ռոս Ուիլսոնը մամլո ասուլիսում, որը նվիրված էր տնտեսական համագործակցության ադրբեջանա-ամերիկյան աշխատանքային խմբի նիստի արդյունքներին:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿ

Տասը տարի առաջ՝ հունվարի 28-ին պաշտոնապես հիմնավորվեց ՀՀ բանակը

Այդ օրն ընդունվեց ՀՀ ՊՆ ձեւավորման մասին կառավարության որոշումը

ԼՈՒԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

«Այսօր առաջին անգամ պաշտոնապես նշում ենք բանակի օրը: Սրանով հիմք ենք դնում նոր ավանդույթի, որը, համոզված եմ, միայն զինվորականներին չի վերաբերի եւ կդառնա ժողովրդականություն վայելող օր», երեկ նշեց ՀՀ նախագահ Ռ. Քոչարյանը ՀՀ պաշտպանության նախարարության հրամանատարական կազմի հետ հանդիպման ժամանակ:

ՀՀ զինված ուժերը հունվարի 28-ին նշում էին իրենց տասնամյակը, քանզի 1992-ի հենց այդ օրն է ընդունվել պաշտպանության նախարարության ստեղծման ՀՀ կառավարության որոշումը: Նաեւ այդ օրն է թվագրված ՊՆ առաջին հրամանը՝ 1991-ի դեկտեմբերի 5-ին արդեն նախարար նշանակված Վազգեն Սարգսյանի ստորագրությամբ:

Տարեդարձի կապակցությամբ, «որպես զինվորական պատվի, փառքի ու արիության խորհրդանիշ», նախագահը ՀՀ մարտական դրոշը հանձնեց պաշտպանության նախարար Ս. Սարգսյանին:

Մարտական դրոշն օրհնեց արարողությանը ժամանած Ամենայն հայոց կաթողիկոս Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդը՝ «Հայր մեր»-ով եւ դրոշի պաշտպանությունը հայցող մասնավոր աղոթքով: Տես ♦ էջ 3

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

«Ռուս-ադրբեջանական սիրախաղը մտավ «մեղրամսի» փուլ»

Պուտին-Ալիեւ 16-րդ հանդիպումից հետո Ադրբեջանի նախագահը ռուս-ադրբեջանական հարաբերությունները որակեց «ռազմավարական գործընկերություն»

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

«Ռուսաստանի Դաշնության արտաքին քաղաքականության հայեցակարգի» «Տարածաշրջանային առաջնահերթություններ» բաժնում գրված է. «Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականության առաջնահերթ ուղղությունն ԱՊՀ երկրների հետ երկկողմ եւ բազմակողմ համագործակցության համապատասխանեցումն է երկրի ազգային անվտանգության խնդիրներին: Շեշտը կդրվի ԱՊՀ երկրների հետ բարիդրացիական հարաբերությունների եւ ռազմավարական գործընկերության զարգացման վրա»:

Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը Մոսկվա կատարած եռօրյա պետական այցի ավարտին՝ վերադառնալով Բաքու, «Բինա» օդակայանում լրագրողներին ասաց, որ «շատ գոհ է իր այցից», «դա վերջին 10 տարիների դիվանագիտական հարաբերությունների գագաթնակետն էր», «Մոսկվայում բանակցությունների արդյունքները լիովին համապատասխանում են Ադրբեջանի ազգային շահերին»:

Սկսած այն ժամանակից, երբ Հ. Ալիեւին ուղղակիորեն տանել չկարողացող Բորիս Ելցինը «ռուսական կայսրության թագը» դե ֆակտո փոխանցեց Վլադիմիր Պուտինին, տարբեր առիթներով Ալիեւը եւ Պուտինը հանդիպել են 15 անգամ: Ալիեւը հիշում է ծանոթությունը. «Իմ եւ Պուտինի միջեւ առաջին հանդիպումը նախատեսված 30 րոպեի փոխարեն շարունակվեց 4 ժամ»: Տես ♦ էջ 3

Արցախում նշվեց Քարինտակի ճակատամարտի 10-ամյակը

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 28 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունվարի 26-ին լրացավ Քարինտակի ճակատամարտի 10-րդ տարեդարձը:

Ռազմավարական առումով գտնվելով խիստ աննպաստ դիրքում՝ Շուշիի շրջանի Քարինտակ գյուղը 25 զոհերի արյան գնով 1992 թ. հունվարի 26-ին կարողացավ կանգուն մնալ եւ սխրանքի օրինակ հանդիսանալ Արցախյան ազատամարտի ամբողջ ընթացքում:

Տարեդարձի կապակցությամբ կազմակերպված հուշ-հավաքին մասնակցում էին ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը, պաշտպանության նախարար գեներալ-լեյտենանտ Սեյրան Օհանյանը, օրենսդիր եւ գործադիր իշխանության բազմաթիվ ներկայացուցիչներ:

Մի խումբ քարինտակցիների, ոմանց՝ հետմահու, շնորհվել են ԼՂՀ պետական պարգեւներ: Միջոցառման ժամանակ նախագահ Ղուկասյանը քարինտակցիներին հանձնեց պարգեւները:

Համանախագահները տարածաշրջան կայցելեն փետրվարին

Նիկոլայ Գրիբկովի կարծիքով՝ ղարաբաղյան բանակցությունները փակուղում են

ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի Ռուսաստանի եռանախագահ Նիկոլայ Գրիբկովը Բաքվի «Թուրան» գործակալությանը տված հարցազրույցում ասել է, որ համանախագահները տարածաշրջան կայցելեն 2002 թ. փետրվարին՝ չորոշակիացնելով այցի ժամկետները եւ երթուղին: «Մենք մտածել ենք բանակցությունները վերակենդանացնելու քայլերի մասին, որոնք անցյալում փակուղի էին մտել», նշել է ռուս դիվանագետը: Այն հարցին, թե ինչքանով է հավանական Ալանդական կղզիների մոդելի կիրառումը ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման համար, Գրիբկովն ասել է, որ այդ ընտրությունը քննարկվել է 1990-ական թթ. կեսերին, բայց հակամարտող կողմերից զանգվածային աջակցություն չի ստացել: Անցյալ տարի, երբ համաշխարհային հանրությունն ուշադրությամբ հետեւում էր ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորմանը, մենք խնդիրը լուծելու հնարավորություն ունեինք, ասել է Գրիբկովը, այդուհանդերձ ընդգծելով, որ սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունից հետո այդ ուշադրությունը փոփոխվել է:

Միջոցների գերակշիռ մասն այսօր ուղարկվում է Աֆղանստանի վերականգնմանը, չնայած իրադարձությունների զարգացման այլ դեպքում այդ միջոցները կարող էին ծախսվել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության վերականգնողական աշխատանքների համար, նշել է Գրիբկովը: Այն հարցին, թե արդյոք կա՞ն հակամարտության կարգավորման «փարիզյան սկզբունքներ», ռուս դիվանագետը պատասխանել է, որ «դրանք հայկական եւ ադրբեջանական կողմերի համատեղ աշխատանքի արդյունք են»: Ն. Գրիբկովն ասել է նաեւ, որ երկու հանրապետությունների ժողովուրդները պատրաստ չեն ընդունել կարգավորման հնարավոր փոխզիջումները:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Եղիշե Սարգսյանը՝ Ռումինիայում ՀՀ դեսպան

Ինչպես տեղեկացանք Բեռլինի ՀՀ դեսպանությունից, ԳԴՀ-ում ՀՀ նորանշանակ դեսպանուհի Կարինե Ղազինյանն իր նոր աշխատավայր կներկայանա այս շաբաթասկզբին: Մինչ այդ նա հրաժեշտ էր տալիս իր պաշտոնավարած Ռումինիայի բարձրաստիճան ղեկավար շրջանակներին: Տիկին դեսպանուհու ժամանումը ԳԴՀ մայրաքաղաք կհամընկնի ՀՀ դիվանագիտական այս հացեից արտակարգ դեսպանորդ եւ լիազոր նախարար Եղիշե Սարգսյանի Ռումինիա մեկնումին՝ հիշյալ երկրում ՀՀ դեսպանի իր պարտականությունները ստանձնելու: Հավաստի աղբյուրները՝ չեն բացառում, որ մինչեւ գարուն հնարավոր է Բեռլինի ՀՀ դեսպանության աշխատակիցների նոր փոփոխություն:

Ան. Հ.
Գերմանիա

907-ը վերացվեց

Հունվարի 25-ին ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը ստորագրել է հուշագիր՝ 1992 թ. Կոնգրեսի ընդունած Ազատության աջակցության ակտի 907 ուղղումը ժամանակավորապես դադարեցնելու մասին: 907-ն ընդունվել էր Լեռնային Ղարաբաղը եւ Հայաստանը Ադրբեջանի շրջափակելու պատճառաբանությամբ եւ արգելում էր ԱՄՆ կառավարությանն ուղղակի ֆինանսական օգնություն տրամադրել Ադրբեջանին: Փաստորեն Բուշը շրջանցեց օրենքը եւ վերացրեց 907-ը, թեեւ շարունակվում է Լեռնային Ղարաբաղի եւ Հայաստանի շրջափակումը, ինչը միջազգային պրակտիկայում համարվում է ահաբեկչության մի տարբերակ:

ԴԱՍ

«Իսկ դուք ինչո՞ւ եք դպրոցներում դասավանդում կրոնի պատմություն առարկան...»

«Եհովայի վկաները» մարտահրավեր են նետում Հայ առաքելական եկեղեցուն

ԱՆՈՒՇ ԲԱԲԱՅԱՆ

Երեկ «Եհովայի վկաներ» աղանդի հայաստանյան կազմակերպության երեցներից մեկի՝ Լյովա Մարգարյանի գործով դատավարությունն իսկական հակամարտության դաշտ էր հիշեցնում, քանի որ վերաքննիչ դատարանի դահլիճում մեծ թիվ էին կազմում եւ եհովականները, եւ Հայ առաքելական եկեղեցու հետեւորդները: Բնականաբար, ամբաստանյալի եւ նրա աղանդավորի գործունեության գնահատականներն ու վերաբերմունքը չէին կարող միանշանակ լինել. մեր եկեղեցու հետեւորդները վրդովվում էին ամբաստանյալի խոսքերից, աղանդավոր զանգվածն էլ ընդվզում էր մեղադրող կողմի մերկացնող հարցադրումների դեմ:

Ի վերջո, կրքերն այնքան բորբոքվեցին, որ վիճաբանությունների, աղմկոտ հայտարարությունների տեսքով պայթեցին դատարանի նախասրահում ու բակում: Մինչ դատավարությանն առնչվող մանրամասներին անցնելը՝ փաստենք միայն, որ, թեկուզ առայժմ անձարակ վեճերի, անհամաձայնության փորձերի միջոցով մեր հավատացյալ զանգվածը, հասարակությունը վճռականորեն սկսում է արտահայտել իր բացասական վերաբերմունքն այս աղանդի հանդեպ, գիտակցել դրա վտանգավորության աստիճանը, հակապետական բնույթը:

Տես ♦ էջ 2

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Երկրին զարգացման իրատեսական ծրագրեր են հարկավոր

ՀՌԱԿ գրասենյակի բացում Հրազդանում

ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի, Հանրապետական վարչության անդամ Գառնիկ Հովակիմյանի, գործիչ Կարեն Կակոյանի կիրակի օրը Հրազդան կատարած այցը մի քանի նպատակ ուներ՝ ներկա լինել կուսակցության գրասենյակի բացմանը, հանդիպել քաղաքում բնակվող ռամկավարների հետ, համալրել կուսակցության շարքերը նոր անդամներով:

ՀՌԱԿ առաջնորդի հետ հանդիպման էին եկել ոչ միայն Հրազդանի ռամկավարները, այլեւ քաղաքի շատ այլ բնակիչներ, որոնք, ինչպես նշեցին մեզ հետ ունեցած զրույցում, պարզապես ցանկություն ունեին զրուցել քաղաքական գործչի հետ, որի ակտիվ գործունեությանը հետեւում են հեռուստատեսությամբ, մամուլով: Գրադարանի տնօրեն, անկուսակցական Ժաննա Գեւորգյանի խոսքերով, ինքը որեւէ կուսակցության անդամ չի եղել, սակայն խորին հարգանք է տածում ավանդական այս կուսակցության հանդեպ: Նրա համոզմամբ, մեր օրերում էլ ՀՌԱԿ գործելակերպը հարգանքի է արժանի:

Կուսակցության նորաբաց գրասենյակում տեղի ունեցած զրույցը ջերմ էր եւ անմիջական: Ռուբեն Միրզախանյանին ուղղված հարցերը քաղաքականության էին վերաբերում՝ անցյալում եղած իրադարձություններից մինչեւ ապագայի դիրքորոշումները:

«Միշտ էլ հեշտ է տալ անցյալի գնահատականը, խոսել պատճառների մասին, ամպագոռգոռ հայտարարություններ անել, նշեց Ռուբեն Միրզախանյանը, դժվար է երկրի ճակատագրով անհանգստացած զարգացման ծրագրեր առաջարկել»: Իսկ այդ ծրագրերը, ՀՌԱԿ ատենապետի համոզմամբ, իրատեսական պետք է լինեն:

Առաջնահերթ եւ կարեւորագույն հիմնախնդիր համարելով երկրի տնտեսական զարգացումը որպես նախապայման Ռուբեն Միրզախանյանը նշեց քաղաքական կայունության ապահովումը օտարերկրյա կապիտալը մեր տնտեսություն բերելու համար: ՀՌԱԿ ատենապետը ցավով հիշեց 90-ականների սկզբին տեղի ունեցած կողոպուտները, որոնք մեր երկրի նկատմամբ թերահավատություն ստեղծեցին: Այժմ, երբ մենք կարծես թե ընթանում ենք քաղաքական կայունություն ստեղծելու ճանապարհով, կարելի է արդեն իսկ արձանագրել լուրջ ներդրումներ:

Հրազդանցի Սիդա Մարգարյանն ասում էր, թե իրենց քաղաքի կարեւորագույն հիմնախնդիրը գործազրկությունն է: Երբեմնի հզոր արդյունաբերական կենտրոնում այսօր ընդամենը մի քանի փոքր ձեռնարկություն է գործում: Հզոր ձեռնարկությունները վերագործարկելու համար, տկն Մարգարյանի համոզմամբ, անհրաժեշտ է դրանք սեփականաշնորհել՝ աշխատատեղեր ստեղծել, արտագաղթը կանխել: Սիդա Մարգարյանի խոսքերով, ազգային տնտեսության զարգացումն է, որ կնպաստի իրենց քաղաքի, ինչպես նաեւ հանրապետության առաջընթացին: Գալիք տեղական ինքնակառավարման մարմինների, Ազգային ժողովի, հանրապետության նախագահի ընտրությունները կպայմանավորեն երկրի առաջիկա տարիների զարգացումը, ուրեմն անհրաժեշտ է, որ ղեկավար պաշտոններ զբաղեցնեն մարդիկ, ովքեր երկիրը կտանեն զարգացման ճիշտ ուղիով:

Այդ օրը ՀՌԱԿ «Հրազդան» ակումբի անդամ դարձան եւս 12 մարդ: Հատկանշական է, որ անդամակցողների թվում տարիքային տարբեր խմբերի ներկայացուցիչներ կային՝ եւ տարեցներ, եւ երիտասարդներ: Եվ չնայած տարիքային տարբերությանը, «Հրազդան» ակումբը միասնական էր իր նվիրվածությունը եւ եռանդը կուսակցությանը ծառայեցնելու հարցում:

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

«Հզոր հայրենիք»-«Օրինաց երկիր» կուսակցությունների հանդիպում

Հունվարի 28-ին «Հզոր հայրենիք» կուսակցության կենտրոնական գրասենյակում տեղի ունեցավ «Հզոր հայրենիք» կուսակցության նախագահ Վարդան Վարդապետյանի, փոխնախագահներ Ստեփան Մարգարյանի, Հովհաննես Այվազյանի եւ կուսակցության կենտրոնական վարչության անդամներ Առուշան Հակոբյանի եւ Շիրակ Թորոսյանի հանդիպումը «Օրինաց երկիր» կուսակցության նախագահ Արթուր Բաղդասարյանի, քաղաքական խորհրդի անդամներ, Ազգային ժողովի պատգամավորներ Սերգո Երիցյանի, Գեղամ Գասպարյանի եւ Ստեփան Բարսեղյանի հետ:

Հանդիպման ընթացքում քննության նյութ դարձավ Հայաստանի քաղաքական դաշտի ներկապնակը, ներկայացվեցին երկու կուսակցությունների դիրքորոշումները Հայաստանի Հանրապետության ներքին եւ արտաքին քաղաքականության վերաբերյալ: Կուսակցությունների ղեկավարների կողմից ներկայացվեց անցած մեկ տարվա ընթացքում իրենց կուսակցությունների կատարած աշխատանքը, ընդգծվեց եւ կարեւորվեց ազգային ծրագրերի մշակումն ու իրականացումը: Քննարկվեց նաեւ քաղաքական դաշտում հնարավոր համագործակցության հեռանկարը:

Որոշվեց հանդիպումները դարձնել պարբերական:

ԳՈՒՅԺ

Սոսի Պեցիկյան

Ծանր կորուստ կրեց սփյուռքահայ մանկավարժությունը. շաբաթ օրը՝ հունվարի 26-ին, Կիպրոսում վախճանվեց կրթական հայտնի գործիչ, վաստակավոր ուսուցիչ տիկին Սոսի Պեցիկյանը:

Ծնվել էր 1930 թ. ապրիլի 26-ին, Կիպրոսում: Նախակրթությունը տեղի Մելիքյան վարժարանում ստանալուց հետո ընդունվել եւ ավարտել է Մելգոնյան կրթական հաստատությունը: Բարձրագույն մասնագիտական կրթությունն ստացել է Բեյրութի ամերիկյան համալսարանում՝ քիմիայի գծով: Բեյրութում ամուսնացել է նույնպես մելգոնյանցի, բանաստեղծ Վարուժան Պեցիկյանի հետ, ունեցել է երկու որդի, որոնցից Րաֆֆին, մասնագիտությամբ բժիշկ, ներկայումս գերմանահայ համայնքի պատասխանատու դեմքերից է:

Սոսի Պեցիկյանն իր ամուսնու հետ երիտասարդ տարիքից մտնում է ուսուցչական ասպարեզ, դասավանդում ՀԲԸ միության Դարուհի Հակոբյան աղջկանց վարժարանում, որի տնօրենն է դառնում հետագայում, մինչեւ 1975 թ.: Մեկ տարի հետո նշանակվում է Կիպրոսի Մելգոնյան հաստատության տնօրեն, պատասխանատու պաշտոն, որը վարում է մինչեւ 1985 թ.: Այնուհետեւ, մինչեւ մահը, նույն դպրոցում դասավանդում է հայ ժողովրդի պատմություն առարկան:

Պատրաստել է հայոց պատմության, հատկապես արդի պատմության դասագրքեր, գրել բազմաթիվ հոդվածներ, հատկապես Բեյրութի «Զարթոնք» թերթում, իսկ հետագայում՝ Կիպրոսի «Փարոս» թերթում, որի խմբագրակազմի անդամ էր:

Անդամ էր Ռամկավար Ազատական կուսակցության, Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության: Զավակները հիմնադրել են «Սոսի եւ Վարուժան Պեցիկյան» մրցանակը, որը հատկացվելու է Մելգոնյան կրթարանում ազգային հետաքրքրություններ ունեցող առաջադեմ աշակերտներին:

«Իսկ դուք ինչո՞ւ եք դպրոցներում դասավանդում կրոնի պատմություն առարկան...»

Սկիզբը էջ 1

Թեպետ մեղադրողները նախատեսել էին դատավարության այս փուլում ավարտել ամբաստանյալի հարցաքննությունը, բայց ծագած նորանոր հարցերը պատճառ դարձան, որ հարցադրումները շարունակվեն: Դրանց մի ստվար մասը, բնականաբար, առնչվում էր զինծառայության խնդրին. Հայաստանում գործող բազմաթիվ աղանդների թվում ինչո՞ւ է միայն «Եհովայի վկաները» քարոզում զինծառայությունից խուսափելու գաղափարը, ո՞րն է այդ հակապետական գաղափարը պաշտպանելու նպատակը: Ամբաստանյալի պաշտպանն ամեն անգամ ընդվզում էր, երբ հարցերը սկսում էին առնչվել այլընտրանքային զինծառայությանը: Երեւի հենց այն պատճառով էր ընդվզում, որ հատկապես վերոհիշյալ հարցի առնչությամբ իրենք ասելիք չունեն. մերկ ճշմարտություն է, որ այդ աղանդը քարոզում է խուսափել պարտադիր զինծառայությունից:

Քանի որ ամբաստանյալին անչափահասների շրջանում քարոզչություն ծավալելու մեղադրանք է ուղղված, երեկ նա պատասխանեց բուն մեղադրանքին առնչվող հարցերին եւս: Նա հաստատեց, որ «Եհովայի վկաների» հավաքներին մասնակցում էին նաեւ անչափահասներ, սակայն նրանք ներկայանում էին կամ ծնողների ուղեկցությամբ, կամ էլ վերջիններիս համաձայնությամբ: Մեր կողմից հավելենք, որ այդ «արդարացնող» հանգամանքը երեւույթը չի դարձնում նվազ վտանգավոր, ավելին՝ տագնապեցնող է, որ այս աղանդին անդամակցում են ոչ թե առանձին անհատներ, այլ՝ ամբողջ ընտանիքներ: Ամբաստանյալը հաստատեց, որ այս աղանդի կենտրոնատեղին գտնվում է Մ. Նահանգներում, Բրուքլինում, սակայն ուրիշ տեղեկություններ աղանդի ներքին կառուցվածքի վերաբերյալ խուսափեց հաղորդել: Փոխարենն օգտվելով իր պաշտպանների հարցերից, շտապեց տեղեկացնել, որ ինքը որեւէ երիտասարդի չի պարտադրել, թե՝ հրաժարվիր զինծառայությունից: «Սակայն չէ՞ որ գաղափարը քարոզել եք, պարտադիր չէր բոլորովին, որ անհատապես էլ համոզեք նրանցից յուրաքանչյուրին», միջամտեց նախագահողը: Իսկ երբ պաշտպանը հարցրեց, թե՝ «այս աղանդն ընդունված է համարել գաղտնի կազմակերպություն, ուրեմն՝ գործունեության ձեւե՞րն էլ գաղտնի են», ամբաստանյալը պատասխանեց, որ բոլոր ներկաներին բաց կերպով հրավիրում է իրենց հավաքներին մասնակցելու: Ամբաստանյալի աթոռին նստածի կարգավիճակում անգամ քարոզելու առիթը չկորցնող Լյովա Մարգարյանի սիրալիր «հրավերը» դատարանի դահլիճում բուն շարժում առաջացրեց. մեր հավատացյալ զանգվածն աղմկեց ի նշան դժգոհության, իսկ նախագահողն իմիջիայլոց նկատեց, թե՝ «դեռ դատարանի հետ հարցերն ավարտեք, հետո կհրավիրեք ձեր հավաքներին...»:

Այնուհետեւ ամբաստանյալի պաշտպանը, որն, ի դեպ, միջինասիացի է, «ցնցող» մի հայտարարություն արեց. «Երբ ձեր երեխաները դպրոցներում պարտադիր մասնակցում են կրոնի դասերին, չէ՞ որ ինչ-որ մեկի մտքով չի անցնում հարցնել ծնողների համաձայնությունը»: Դահլիճի ոչ աղանդավոր զանգվածը վերստին ընդվզեց: Իրոք, առնվազն տարօրինակ ու անտեղի համեմատություն է, երբ հատկապես մի «մանրուք» հաշվի առնենք. դպրոցներում դասավանդվում են Հայաստանի պետական կրոնի հիմունքները, իսկ սա ամենեւին հավասարազոր չէ մի աղանդի նշանակությանը: Հայտնի չէ, պաշտպանն այս «մանրուքը» հասկացա՞վ, թե՞ ոչ, սակայն ամբաստանյալը կարծես թե չհասկացավ, որովհետեւ հավելեց. «Իմ անչափահաս երեխան առանց իմ համաձայնության եւ այլոց պարտադրանքի պատճառով, դպրոցում ստիպված է լինում մասնակցել կրոնի պատմության դասերին: Ինչո՞ւ...»: «Որովհետեւ այդպես է նախատեսված պետական ուսումնական ծրագրով», պարզ-պարզ պատասխանեցին նրան: Ուրիշ էլ ի՞նչ կարող ես պատասխանել այն մարդկանց, ովքեր «դժվարանում» են տարբերակել պետական կրոնն ու աղանդը:

Ի դեպ, դատարան ներկայացած հավատացյալ զանգվածը, որի շարքերում նկատեցինք նաեւ Խաչիկ Ստամբոլցյանին մի աղանդավոր կնոջ հետ վիճաբանելիս, աղանդավորների հետ կրոնական վեճեր ծավալելուց զատ՝ գործնականում օգտակար նախաձեռնությամբ էլ հանդես եկավ. ցանկացողներին բաժանվեցին համապատասխան բեմայով գրքույկներ: Իսկ մինչեւ նվիրելը՝ համենայն դեպս զգուշացնում էին. «Վերցրեք, մի վախեցեք, սա մերն է, մեր եկեղեցինը...»:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ /հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն /հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային ցանցը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում:

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿ

Տասը տարի առաջ՝ հունվարի 28-ին պաշտոնապես հիմնավորվեց ՀՀ բանակը

Սկիզբը էջ 1

Ռ. Քոչարյանը նաեւ առաջին եւ երկրորդ աստիճանի «Մարտական խաչ» շքանշաններ հանձնեց մի քանի բարձրաստիճան զինվորականների: Տրվեցին նաեւ զինվորական կոչումներ: Մասնավորապես, ՀՀ ԶՈւ շտաբի պետ Միքայել Հարությունյանին շնորհվեց գեներալ-գնդապետի կոչում: Առայժմ այս կոչումն ուներ միայն Գուրգեն Դալիբալթայանը:

Շնորհավորանքի իր խոսքում նախագահը նշեց, թե սկզբնավորվելով տարերայնորեն ձեւավորված կամավոր ջոկատներից, մեր բանակն այսօր ամբողջական եւ գերկանոնավոր կառույց է:

«Հայաստանի զինված ուժերը ստեղծվեցին մեր երկրի եւ ժողովրդի համար ծանրագույն պայմաններում, մեծ զոհողություններով, մարտի դաշտում, համահայկական ջանքերով՝ Հայաստան-Արցախ-սփյուռք եռամիասնության հավաքական ուժով: Մենք երախտագիտությամբ ենք հիշում բոլոր նրանց, ովքեր կանգնած են բանակի ստեղծման ակունքներում: Պիտի հատուկ շեշտեմ Վազգեն Սարգսյանի անունը: Նա ամենաբարդ իրավիճակում պատասխանատվություն ստանձնեց ղեկավարելու ՀՀ ՊՆ-ն: Եվ պատվով կատարեց այդ առաքելությունը», նշեց Ռոբերտ Քոչարյանը:

Գալով բանակի այսօրվա վիճակին՝ նախագահը հավաստեց, թե զինված ուժերը կենցաղայինից մինչեւ ռազմավարական իրենց խնդիրներով պետության ուշադրության կենտրոնում են: Վստահեցրեց նաեւ, որ մեր երկրի՝ բանակում եւս իրենց արտացոլումը գտնող բազմաթիվ խնդիրներ կհարթվեն առաջընթացով, «իսկ առաջընթաց լինելու է»:

Այնուամենայնիվ, այս պահին էլ, ըստ Ռ. Քոչարյանի, ՀՀ բանակն ունի միջազգային համագործակցության լայն դաշտ «ե՛ւ երկկողմ, ե՛ւ բազմակողմ տարբեր համաձայնագրերի շրջանակներում՝ ներկայանալով պատվով, որպես հուսալի գործընկեր»:

Պաշտպանության նախարարությունից ՀՀ նախագահը եւ կաթողիկոսը զինվորական հրամանատարության ուղեկցությամբ ժամանեցին Եռաբլուր՝ հարգանքի տուրք մատուցելու Վազգեն Սարգսյանի եւ զոհված ազատամարտիկների հիշատակին:

Այնուհետեւ Ռոբերտ Քոչարյանն այցելեց Նուբարաշենի հատուկ նշանակության զորամաս: Այստեղ էլ շքանշանների, նվերների հանձնումից հետո զինվորները տպավորիչ զորավարժություններով հանդես եկան, գրավեցին թշնամական օբյեկտ, հաղթահարեցին այրվող պատնեշ եւ այլն:

ՀՀ ԶՈւ տասնամյա տարեդարձի միջոցառումներն ամփոփվեցին նույն օրը օպերային դահլիճում գումարված հանդիսավոր նիստով՝ դարձյալ ՀՀ նախագահի մասնակցությամբ, եւ ավարտվեց համերգային ծրագրով:

ՀԵՌԱԽՈՍ

Կառավարությանը «մանրուքները» չեն հետաքրքրում

Ինչից տուժում են բաժանորդները

Քաղաքական ուժերի քննադատությունները՝ ուղղված «Արմենտելի» հետ կառավարության կնքած նոր՝ պայմանագրին, արդեն սկսվել են: Ինչպես կարելի էր ենթադրել, դրանք նպատակաուղղված են նախ եւ առաջ սեփական վարկանիշի բարձրացմանը եւ շատ հեռու են շարքային բաժանորդների շահերն արտահայտելուց եւ պաշտպանելուց: Այս միտումը վստահաբար կարող ենք ասել, որ կշարունակվի: Լավագույն դեպքում ժամանակ առ ժամանակ կհնչեն ժողովրդի սոցիալական ծանր վիճակի ու նրա կողմից րոպեավճար մուծելու անհնարինության մասին հայտարարությունները: Մինչդեռ կառավարությանը քննադատելու եւ նրանից պահանջելու ավելի կոնկրետ ու առարկայական բաներ կան, որոնք խիստ հրատապ են դառնում րոպեավճարի ներդրումից հետո: Սակայն, ցավոք, ո՛չ կառավարությունը, ո՛չ իշխանամետ կամ ընդդիմադիր քաղաքական ուժերը կարեւորություն չեն տալիս նման «մանրուքներին»: Ո՞րոնք են դրանք:

Առաջինը վերաբերում է բաժանորդավճարին: Դեռ անցյալ տարվա սեպտեմբերից, երբ «Արմենտելը» հայտարարեց րոպեավճարի մասին, ոչ ոք չառաջադրեց բաժանորդավճարի հարցը՝ եթե րոպեավճար է գործելու, ինչո՞ւ պետք է բաժանորդավճարը պահպանվի: Աշխարհում ընդունված է հեռախոսային խոսակցությունների վճարման 2 ձեւ՝ րոպեավճար կամ հաստատագրված վճար: Րոպեավճարի դեպքում բաժանորդավճար չի գործում: Մինչդեռ «Արմենտելն» առաջարկում է «360 րոպե անվճար» եւ նշում է, որ այդ «անվճար» ժամանակահատվածի համար պետք է վճարել 900 դրամ: Այսինքն՝ ստացվում է ոչ թե անվճար, այլ դարձյալ վճարովի ծառայություն, պարզապես ավելի էժան՝ 1 րոպեն 2,5 դրամ: Հետաքրքիր է, թե ինչո՞ւ կառավարությունն այս անպարկեշտության վերաբերյալ որեւէ մոտեցում չունի:

Հաջորդ խնդիրն այն է, թե ինչպես պետք է բաժանորդը ստուգի իր խոսակցության ժամանակը: Եթե էլեկտրաէներգիայի կամ գազի սպառման դեպքում մենք ամեն օր կարող ենք հետեւել հաշվիչի ցուցմունքին, ապա հեռախոսի պարագայում դա անհնար է: Որեւէ երաշխիք՝ պաշտպանվելու համար «Արմենտելի» հեռախոսակայանների աշխատակիցների հնարավոր կամայականություններից՝ խոսակցությունների ուռճացված հաշիվների տեսքով, գոյություն չունի: Այս հարցը նույնպես կառավարության կողմից երբեւէ չի բարձրացվել:

Սպառողների համար էական նշանակություն ունի նաեւ «Արմենտելի» մեղքով հեռախոսն անջատելու դեպքում ընկերության պատասխանատվության հարցը: Հայտնի է, թե ինչ տեղի կունենա, եթե բաժանորդը չվճարի կամ ուշացնի վարձավճարը: Անմիջապես հեռախոսը կանջատվի, եւ անգամ պարտքը մարելուց հետո բազմաթիվ դիմումներ անհրաժեշտ կլինեն վերամիացնելու համար: Ի տարբերություն սրան, ոչ մի պաշտոնական փաստաթղթում որեւէ կետ չի հիշատակվում «Արմենտելի» պատասխանատվության մասին, եթե հեռախոսակապն անջատվում է ընկերության կողմից: 60-օրյա բանակցությունների ժամանակ, ամենայն հավանականությամբ, կողմերն այս հարցը չեն քննարկել՝ սա եւս դասելով «մանրուքների» շարքը:

Մշտական մտահոգության առարկա է հեռախոսակապի որակը, որը ոչ թվային կայաններում ուղղակի անտանելի է: Սակայն հեռախոսակապի որակից ավելի ու ավելի շատ դժգոհություններ են լսվում նաեւ թվային կայանների բաժանորդների կողմից: Որակի լրջորեն բարելավելու խնդիրը գոյություն ունի «Արմենտելի» ընդհանրապես բոլոր ծառայությունների՝ հեռախոսակապի, բջջային կապի, ինտերնետ կապի համար:

Ցածր է նաեւ «Արմենտելի», այսպես ասած, սպասարկման կուլտուրան: Բոլորս էլ բախվել ենք հեռախոսակայանների աշխատակիցների կոպիտ եւ արհամարհական պատասխաններին, բաժանորդի բողոքը մինչեւ վերջ չլսելուն եւ շատ հաճախ ընդհանրապես պատասխանից հրաժարվելուն: Սա գուցե ոչ այնքան էական, սակայն ցանկացած ընկերության վարկանիշի պահպանման համար կարեւոր հարց է:

Ինչո՞ւ կառավարությունն այս հարցերը չի բարձրացրել «Արմենտելի» հետ բանակցելիս: Ո՛չ պայմանագիրը, ո՛չ լիցենզիան դրանց առնչությամբ հայկական կողմի համար սահմանափակումներ չեն առաջացնում, եւ ցանկության դեպքում կարելի էր արդյունքների հասնել: Հետեւությունը մեկն է՝ կառավարությունը զբաղված էր ավելի «մեծ» եւ իր համար կարեւոր հարցեր լուծելով, օրինակ, հունական կողմի ներդրումների 3-րդ 100 մլն դոլարը մինչեւ 65 մլն դոլարի հենց այնպես կրճատելուն համաձայնելով...

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«Ռուս-ադրբեջանական սիրախաղը մտավ «մեղրամսի» փուլ»

Սկիզբը էջ 1

Ենթադրաբար, ոտքի վրա մաշվող Ալիեւի եւ եռանդուն Պուտինի միմյանց լավ հասկանալը պայմանավորված էր նաեւ նրանց անցած ճանապարհի որոշ զուգահեռություններով: «Պուտինը, ընտրվելով նախագահ, ոչ միայն ԱՊՀ շրջանակներում առաջին պաշտոնական այցը կատարեց Ադրբեջան, այլեւ Բաքվի իր գործընկերոջը բազմանշանակ նվեր մատուցեց՝ նրան տալով պետական անվտանգության կոմիտեի (ՊԱԿ) Լենինգրադի բարձրագույն դպրոցն ավարտելու վկայականը, որտեղ սովորել էր Ալիեւը, սակայն ինչ-ինչ պատճառներով համապատասխան փաստաթուղթ այդպես էլ չէր ստացել», երեկվա համարում «Ռուս-ադրբեջանական սիրախաղը մտավ «մեղրամսի» փուլ» վերնագրված հոդվածում հիշատակում է «Նեզավիսիմայա գազետան»:

Պուտին-Ալիեւ 16-րդ հանդիպումից հետո Ադրբեջանի նախագահը ռուս-ադրբեջանական հարաբերությունները որակեց «ռազմավարական գործընկերություն»: Անկասկած, անհանգիստ Հարավային Կովկասում կայունության եւ անվտանգության տեսանկյունից ռուս-ադրբեջանական «ռազմավարական գործընկերությունը» չափազանց կարեւորվում է: Ալիեւի Մոսկվա պետական այցի դրական արդյունքների մասին մասնավորապես եւ ռուս-ադրբեջանական հարաբերությունների մասին ընդհանրապես կարելի կլինի դատել 2003 թ. աշնանը, երբ Հեյդար Ալիեւը համեմատաբար խաղաղ ճանապարհով գահը կփոխանցի իր Իլհամին՝ «Նախիջեւանյան կլանի» խոստումնալից ներկայացուցչին: Եթե կա նախագահի ընտրության այլ տարբերակ, ապա Հ. Ալիեւի Մոսկվա պետական այցն անարդյունք է: Ինչ վերաբերում է ռուս-ադրբեջանական տնտեսական հարաբերություններին, ապա ընդհանուր առմամբ դրանք վերելք են ապրում, բացառությամբ վերջին մեկ տարուց. 2001 թ. ապրանքաշրջանառությունը չի անցնում 250 մլն դոլարի շեմը: 2000 թ. այդ ցուցանիշը 347 մլն էր: Քաղաքական եւ տնտեսական հարաբերությունների աշխուժացումից զատ, Պուտինը եւ Ալիեւը «կանեն ամեն հնարավորը՝ մշակութային, գիտական, մարդասիրական ոլորտներում համագործակցությունը խորացնելու համար»:

Պետական այցի ավարտին Ալիեւը լրագրողների համար մամուլի ասուլիս տվեց, որի ընթացքում կողմ արտահայտվեց Աֆղանստանում հակաահաբեկչական գործողություններին, քանի որ «մեր պետությունը լավ գիտի, թե ինչ է միջազգային ահաբեկչությունը»: Ի դեպ, մի քանի օր առաջ ՌԴ ԱԴԾ տնօրեն Կոնստանտին Տոցկին Երեւանում հայտարարեց, թե Հարավային Կովկասի հանրապետություններով Չեչնիա են տեղափոխվում օտարազգի վարձկաններ, զենք, զինամթերք, ընդսմին շեշտելով, որ Մոսկվայում չկան տվյալներ, համաձայն որոնց դրանք տեղափոխվում են Հայաստանի տարածքով: Պուտինի Բաքու պաշտոնական այցին նախորդող ժամանակահատվածում Մոսկվան պնդում էր, թե Ադրբեջանի իշխանությունները չեն վերահսկում երկրի տարածքը, չեչեն, արաբ, սեւամորթ ահաբեկիչները սահմաններն առանց դժվարության խախտելով հասնում են Չեչնիա: Ռուսաստանը բազմիցս կոչով դիմել է Բաքվին՝ փակելու Ադրբեջանում գործող այսպես կոչված «Իչկերիայի Հանրապետության» դեսպանատունը: Մի քանի դաղստանցի կասկածյալ ահաբեկիչների Մոսկվային հանձնելով՝ Բաքուն «վերջ դրեց» ահաբեկչության օժանդակելու քաղաքականությանը: Մոսկվան այլեւս չի պահանջում Բաքվից փակել մինչեւ օրս գործող «Իչկերիայի Հանրապետության» դեսպանատունը:

Ռուսաստանի կովկասյան քաղաքականությունն ադրբեջանամետ չէ: «Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականության առաջնահերթ ուղղությունն ԱՊՀ երկրների հետ երկկողմ եւ բազմակողմ համագործակցության համապատասխանեցումն է երկրի ազգային անվտանգության խնդիրներին», գրված է հայեցակարգում եւ ռուս-ադրբեջանական հարաբերությունների խորացումը, ընդհուպ «ռազմավարական գործընկերություն», լիովին տեղավորվում եւ համահունչ է հայեցակարգի ոգուն եւ տառին: Նույնը, ցավոք, չի կարելի ասել ռուս-վրացական հարաբերությունների մասին, որոնք «սառը պատերազմ» են հիշեցնում: Մոսկվայի դժգոհությունը Թբիլիսիից մոտավորապես այն է, ինչ Ադրբեջանից էր մինչեւ Պուտինի Բաքու այցելությունը: Կբավարարվի՞ արդյոք Պուտինը, եթե Շեւարդնաձեն մի քանի կասկածյալ ահաբեկչի հանձնի ռուս իրավապահներին: Դժվար է ասել: Նույնքան դժվար է ասել, թե Մոսկվան կպահանջի՞ Շեւարդնաձեից փակել մինչ այսօր Վրաստանում գործող «Իչկերիայի Հանրապետության» դեսպանատունը: Մեկ բան ակներեւ է. Պուտինը տեսանելի ապագայում չի պատրաստվում պաշտոնական այց կատարել Թբիլիսի:

Անիմաստ է խոսել Հարավային Կովկասում կայունության մասին, երբ ռուս-վրացական հարաբերությունները շարունակում են մնալ լարված: Ռուսական մամուլն այդ հարաբերություններն անձնավորում է. Պուտինը չի սիրում Շեւարդնաձեին գրեթե այն աստիճանի, ինչպես ժամանակին Ելցինը՝ Ալիեւին:

«Հոկտեմբերի 27». հարցաքննում են Էդիկ Գրիգորյանին

«Հոկտեմբերի 27»-ի գործով դատավարությունը շարունակվում է. երեկ ամբաստանյալ Էդիկ Գրիգորյանին հարցաքննում էր Կ. Դեմիրճյանի իրավահաջորդի շահերի ներկայացուցիչ, փաստաբան Աշոտ Սարգսյանը: Ամբաստանյալն, ինչպես եւ նախկինում, իր պատասխաններում անուղղակի պաշտպանում էր ոչ միայն սեփական, այլեւ՝ Նաիրի Հունանյանի շահերը: Առավել «վտանգավոր» պահերին, երբ զգում էր, որ մեծ է սխալվելու, ընկերների ցուցմունքների հետ հակասություն թույլ տալու հավանականությունը, նա «մոռանում» էր փաստեր, որոնք տեսականորեն պիտի հիշեր: Սակայն, ընդհանուր առմամբ, ամբաստանյալը բարենպաստ տպավորություն է թողնում՝ թեկուզեւ այն պատճառով, որ չի հոխորտում եւ անկեղծության նշաններ է ցույց տալիս: Երբ փաստաբանը հարցրեց, թե հոկտեմբերի 27-ի դեպքերին անմիջականորեն մասնակցած, հայտնի տեսաերիզն էլ դիտած Էդիկ Գրիգորյանը հավատո՞ւմ է Նաիրի Հունանյանի խոսքերին, համաձայն որոնց ոչ թե կանխամտածված սպանության, այլ փոխհրաձգության հետեւանքով են զոհեր եղել, ամբաստանյալը կիսաբերան խոստովանեց. «Այո, փաստորեն նրա խոսքերը չեն համապատասխանում ճշմարտությանը»: Սակայն մնացյալ հարցերում նա ժխտեց, թե որեւէ մեկը կարող էր ուղղորդել Նաիրիի եւ խմբի մյուս անդամների գործողությունները: «Ես մեծ սխալ եմ գործել եւ հիմա հասկանում եմ, որ, հնարավոր է, ԱԺ մուտք գործելուն պես սպանվեինք. այդքան անզգույշ էինք մուտք գործել», ասաց նա:

«Իսկ գուցե նախազգուշացվա՞ծ էիք, որ ձեզ որեւէ մեկը չի խոչընդոտելու», հարցրեց փաստաբանը: Ամբաստանյալը, ինչպես եւ նախկինում, չհամաձայնեց նրա ասած տարբերակին: Այնուհետեւ նրան հարցրին, թե ի՞նչ պատճառով իրենք չիրագործեցին ամենակարեւոր պահանջներից մեկը, որի կատարումը հետամուտ էին եղել մի ամբողջ օր. խոսքն ուղիղ եթեր ստանալու մասին է: «Ուղիղ եթեր պահանջելն իմաստ չուներ, որովհետեւ ինքներս էլ տեսանք, թե ինչեր ենք արել: Ի՞նչ պիտի ասեինք ժողովրդին...», պարզաբանեց ամբաստանյալը՝ գուցեեւ ուշացած մեղանչում դրսեւորելով:

Ս. ԲԱԲԱՅԱՆ

Իրավիճակ

«Չափազանց մեծ ծանրաբեռնվածություն էր նման լուրջ օրենքների պատրաստումը մեկ տարվա ընթացքում»

Հայաստանը Եվրախորհրդի առջեւ իր պարտավորությունները կատարել է հատվածաբար միայն

«Հայաստանն ունի լուծում պահանջող մի շարք առաջնահերթ խնդիրներ, ինչպես ժողովրդավարական ինստիտուտների հաստատումը, որ ներառում է տեղական ինքնակառավարման մարմինների ինքնուրույնություն, դատաիրավական մարմինների լիակատար անկախություն, ազատազրկման վայրերի վիճակի փոփոխություն, ԶԼՄ-ների ազատություն եւ առհասարակ մարդու իրավունքներին ու քաղաքացիական հասարակությանը վերաբերող այլ խնդիրներ»: Ամենահամառոտ կերպով այսպես էին ձեւակերպում Եվրախորհրդի մասնագետները եվրոպական ընտանիքին միանալու պարտադիր նվազագույն պայմանները Հայաստանի համար ԵԽ-ին մեր անդամակցությունից անմիջապես առաջ: 2001-ի հունվարի 25-ից ի վեր, դառնալով ԵԽ լիարժեք անդամ, Հայաստանի պարտավորություններն ամրագրվեցին կոնկրետ կետերով՝ նախատեսելով ինը օրենսդրական եւ մի շարք այլ բարեփոխումներ: Ընդ որում, այդ բարեփոխումներին տրվեց կոնկրետ ժամանակացույց՝ հիմնականում կես կամ մեկ տարվա կատարման ժամկետով: Ստեղծվեց անգամ ստանձնած պարտավորությունների կատարման ընթացքը վերահսկող հանձնաժողով՝ ՀՀ նախագահի ղեկավարությամբ: Ամփոփելով մեր անդամակցության անդրանիկ տարին՝ ինչպիսի՞ պատասխանատվությամբ ենք իրականացնում մեր ստանձնած բարեփոխումները, տեղավորվո՞ւմ ենք արդյոք սահմանված ժամկետների մեջ:

«Մի քանի պարտավորությունների առումով, այս պահի դրությամբ, կան որոշակի ուշացումներ, որոնք ըստ կարգի համաձայնեցվել են ԵԽ համապատասխան մարմինների հետ: Ուշացումները խնդրահարույց չեն, բխում են ներքին օրենսդրական որոշակի փոփոխություններ իրականացնելու անհրաժեշտությունից», **«Ազգին»** հավաստեց ՀՀ ԱԳՆ մամլո խոսնակ Ձյունիկ Աղաջանյանը: Ի դեպ, ՀՀ ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանը պարտավորությունների կատարման ընթացքը վերահսկող հանձնաժողովի անդամ է:

Նույն հանձնաժողովի մեկ այլ անդամ՝ ԱԺ փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանն էլ **«Ազգի»** հետ զրույցում նշեց. «ԵԽ առջեւ մեր պարտավորությունների շրջանակում կոնվենցիաների վավերացման որեւէ խնդիր չենք ունեցել: Չի վավերացվել միայն մեկը, ինչը կանենք գարնանային նստաշրջանի սկզբին: Գալով օրենսդրական փոփոխություններին՝ չափազանց մեծ ծանրաբեռնվածություն էր նման լուրջ օրենքների պատրաստումը մեկ տարվա ընթացքում: Ըստ էության այդ օրենքները ոչ միայն ԵԽ առջեւ մեր պարտավորությունների ցանկում են, այլեւ առանցքային նշանակություն ունեն մեր երկրի զարգացման առումով: Քանի որ անցած տարին հիմնականում ուշադրություն է դարձվել տնտեսական բարեփոխումներին՝ ստվերում թողնելով քաղաքական եւ պետական կառավարման համակարգի բարեփոխումները, ու դրա արդյունքներն ակնհայտ են»:

ԱԺ փոխնախագահը գրանցեց, որ մեկ տարվա կատարման ժամկետով ստանձնած պարտավորություններից երկուսն արդեն իրականություն են, ընդունվել են «Հասարակական կազմակերպությունների մասին» եւ «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքները: Խախտվել է «Կուսակցությունների մասին» օրենքի ընդունման ժամկետը: Տ. Թորոսյանի հավաստմամբ, օրենքի ընդունման հետաձգումը համաձայնեցված է Եվրախորհրդի մասնագետների հետ: «Այս օրենքն անցել է առաջին ընթերցմամբ: Բայց փորձաքննությունը պարզեց, որ չափազանց մեծ ծավալի փոփոխությունների անհրաժեշտություն կա նախագծում: Այնպես որ, ԵԽ Վենետիկի հանձնաժողովի նախաձեռնությամբ նախընտրեցինք խուսափել օրենքի հապճեպ ընդունումից եւ ԱԺ քվեարկությանը դնել մանրակրկիտ աշխատանքից հետո՝ գարնանային նստաշրջանին»:

Մեկ տարվա ընթացքում չընդունված օրենքներից է նաեւ «ԶԼՄ-ների մասին» օրենքը: Պրն Թորոսյանի պարզաբանմամբ՝ հրապարակում եղել է ԶԼՄ-ներին վերաբերող օրենսդրական երկու նախաձեռնություն՝ կառավարական եւ լրագրողական, բայց երկուսի վերաբերյալ էլ եվրոպական փորձագետները լուրջ դիտողություններ են արտահայտել: «Այսօր կառավարությունն աշխատում է եղած երկու նախագծերի միատեղման ուղղությամբ: Այնուամենայնիվ, սա այն նախագիծն է, որի առումով իսկապես կարող էինք առավել պատրաստ լինել: Կընդունենք գարնանային նստաշրջանի ընթացքում»: ԱԺ-ն ընդունել է առանձին օրենք «Ռադիոյի եւ հեռուստատեսության մասին», որը, սակայն, վերապահումներով է ընդունվել ԵԽ փորձագետների կողմից, եւ, իրապես, շատ բացթողումներ ունի: Տիգրան Թորոսյանի վստահեցմամբ, ԵԽ կառույցների հետ կա պայմանավորվածություն՝ օրակարգում եղած պարտավորությունների կատարումից հետո եւս մեկ անգամ անդրադառնալ այս օրենքին: «Ընդհանրապես ՀՀ օրենսդրությունը եվրոպական չափանիշներին ներդաշնակեցնելու առումով ահռելի աշխատանք կա, որ հետեւողականորեն պիտի իրականացվի հետագայում էլ»:

ԶԼՄ-ների դաշտին առնչվող մի մասնավոր պարտավորություն էլ առանձին կետով ամրագրված է. Հայաստանի ազգային հեռուստաընկերության փոխակերպում հանրայինի՝ անկախ խորհրդի կառավարմամբ: Հեռուստաընկերությունը հանրային վերանվանվեց, բայց կառավարող խորհրդի բոլոր ինն անդամներին նշանակում է ՀՀ նախագահը:

Ինչեւէ, վերադառնալով դեռեւս անկատար պարտավորություններին՝ չի ընդունվել նաեւ օմբուդսմենի՝ մարդու իրավունքների պաշտպանի մասին օրենքը: «Այս օրենքի ընդունումը վեց ամսվա ընթացքում անհեթեթ է, քանի որ գործող սահմանադրությունը լիարժեք մեխանիզմներ չի կարող ապահովել կառույցի գործունեության, չվարկաբեկման համար: Այդ իսկ պատճառով պայմանավորվածություն ենք ձեռք բերել Վենետիկի հանձնաժողովի հետ, որ հաստատել է նաեւ ԵԽ խորհրդարանական վեհաժողովը, եւ որով օմբուդսմենի մասին օրենքի ընդունման ժամկետ է որոշվել սահմանադրական բարեփոխումներից հետո վեց ամսվա ընթացքը», նշեց ԱԺ փոխխոսնակը:

Եվրախորհրդի՝ Հայաստանին առաջադրած պահանջները ներառում են նաեւ ընտրությունների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեությունը համակարգող օրենքներ՝ մինչեւ մոտակա ընտրությունները ժամկետով: Ըստ Տիգրան Թորոսյանի, այստեղ ԱԺ-ն լիովին կտեղավորվի սահմանված ժամկետների մեջ, ավելին՝ ընտրական օրենսգիրքը պատրաստ կլինի ընտրություններից մեկ տարի առաջ, որպեսզի քաղաքացիները կարողանան ծանոթանալ ընտրական կարգին:

Վերջապես պարտավորվել էինք նաեւ քրեական օրենսգրքի բարեփոխում եւ ազատազրկման վայրերի փոխանցում ուժային նախարարությունների պատկանելությունից արդարադատության նախարարությանը: Այս փոխանցումն արդեն փաստ է: Բայց քրեական օրենսգրքի հրապարակ բերված երկու նախագծերից՝ արդարադատության նախարարության եւ ԱԺ, որեւէ մեկը չի ընդունվել: Այսօր նրանց համատեղման աշխատանքներն են տարվում: Քննարկումը դարձյալ գարնանային նստաշրջանի օրակարգում է՝ դարձյալ պարտավորված ժամկետի խախտմամբ:

«Ժամկետները չպիտի կարճել որակի հաշվին, քանզի մեզանից պահանջվում են ոչ թե սոսկ ինչ-ինչ վերնագրերով օրենքներ, այլ՝ եվրոպական չափանիշներով գրված», նշեց Տ. Թորոսյանը:

Եվրախորհրդի մասնագետները Հայաստանին վերաբերող իրենց զեկույցներում խոսում են նաեւ սահմանադրական բարեփոխումների մասին, որոնք, ի վերջո, պիտի հող ապահովեն վերոհիշյալ եւ այլ օրենսդրական փոփոխությունների գործունակության համար: Տիգրան Թորոսյանի վկայությամբ, որը նաեւ սահմանադրական բարեփոխումներով զբաղվող ԱԺ ժամանակավոր հանձնաժողովի նախագահն է, եղած՝ նախագահական եւ պատգամավորական նախաձեռնությունները դարձյալ ԱԺ առաջիկա նստաշրջանի քննարկման նյութ են: Իսկ մինչ այդ, ժամանակավոր հանձնաժողովն արդեն տվել է բացասական եզրակացություն սահմանադրության պատգամավորական նախաձեռնությանը, շուտով կլինի նաեւ սահմանադրության եւ հանրաքվեի նախագահական նախաձեռնությունների վերաբերյալ եզրակացությունը:

Ամփոփելով Եվրախորհրդի՝ Հայաստանին առաջադրած պահանջների թվարկումը՝ ԵԽ Հայաստանի հարցով զեկուցողները (Ադրբեջանի հարցով՝ նույնպես) թե մեր անդամակցությունից առաջ, թե լիարժեք անդամ դառնալուց հետո, մշտապես նշում են ԼՂ հարցի խաղաղ կարգավորմանն ուղղված ջանքերի գործադրման եւ այս առումով «Հայաստանի՝ Լեռնային Ղարաբաղի հանդեպ ունեցած ազդեցության բանեցման» անհրաժեշտությունը: Սրան զուգահեռ վերջերս ավելի ու ավելի հաճախակի են դառնում ԼՂ հակամարտության կարգավորման գործընթացին ԵԽ ակտիվ մասնակցության մասին խոսակցությունները:

Այս կապակցությամբ ՀՀ ԱԳՆ խոսնակը նշեց. «ԼՂ խնդրի կապակցությամբ հարկ է նշել, որ Հայաստանը ստանձնել է խնդիրը խաղաղ եւ բանակցային ճանապարհով կարգավորելու պարտականություն, ինչին եւ հաստատակամորեն հետեւում է: Ինչ վերաբերում է ԵԽ-ի մասնակցությանը հարցին, դա այս պահին ենթադրվում է իրականացնել հատուկ զեկուցողի նշանակմամբ եւ կրում է խորհրդատվական բնույթ: Մինսկի խումբը միանշանակորեն մնում է խնդրի կարգավորման միակ ատյանը»:

Այսպիսով, չնայած ԵԽ-ին պարտավորությունների կատարման փաստաթղթային հաշվետվության կարգ նախատեսված չէ, այսպիսին են եվրոպական այդ կառույցին մեր երկրի անդամակցությանը հետեւած քայլերը՝ ակնկալիքով, որ դրանք կամբողջանան ԱԺ առաջիկա նստաշրջանում՝ եվրոպական չափանիշներին համապատասխանելու գեթ այս՝ նախնական փուլում, որ ամենեւին չի նշանակում մեր բոլոր պարտքերի մարում Եվրախորհրդին:

ԱՆԻԹԱ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Ի՞նչ տրամաբանության է ենթարկվում կադրային քաղաքականությունը

Առայժմ՝ ոչ մի

երբ ազատական քաղաքականության կրող կառավարության ներսում հայտնվեց արմատական ձախ կողմնորոշման Կոմկուսի անդամ Լեոնիդ Հակոբյանը, հասկանալի էր, որ իշխանությունը պահի խնդիր է լուծում եւ որի թակարդի մեջ պիտի վարկաբեկվեր հեղինակավոր այդ կուսակցությունը: Եվ Կոմկուսը ինչպես հայտնվեց կառավարությունում, նույն հաջողությամբ էլ դուրս մղվեց:

Սակայն որեւէ մեկն ի վիճակի չէ բացատրելու, թե ինչ կապ ուներ Վարդան Այվազյանը բնապահպանության հետ, երբ զբաղեցրեց այդ ոլորտը համակարգող նախարարի պաշտոնը, կամ այդ ի՞նչ հանգամանքների, քաղաքական ի՞նչ հարաբերությունների հետեւանքով կարող էր գյուղատնտեսության նախարարը կուսակցություն ստեղծել եւ նախարարությանը պատկանող վարչական շենքում տեղ հատկացներ կուսակցությանը: Ստացվում է՝ պաշտոնատար չինովնիկը, որի գործը պետք է լիներ կյանքի կոչել քաղաքական իշխանության մշակած ծրագրերը, ինքն է քաղաքականանում, ավելի շուտ՝ կուսակցականանում: Արդյոք նախարարին չէի՞ն բավարարում իր առջեւ դրված խնդիրները: Ըստ ամենայնի՝ ոչ:

Որեւէ մեկը նույն հաջողությամբ չի կարող պատասխանել մի շատ պարզ հարցի, թե ինչու են մի նախարարի պաշտոնից հեռացնում, երբ ամիսներ անց նրան նորից նշանակում են նույն տեղում: Օրինակ՝ գիտության եւ կրթության նախարարությունում կատարված վերջին կադրային փոփոխությունը. Լեւոն Մկրտչյանի փոխարեն այդ աթոռը զբաղեցրեց Էդվարդ Ղազարյանը, որին այնուհետեւ դարձյալ փոխարինեց նույն Լեւոն Մկրտչյանը: Ի դեպ, Էդվարդ Ղազարյանի գլխավորությամբ կրթության հնգամյա ծրագիր է մշակվել, որն իրականացնելու է... Լեւոն Մկրտչյանը:

Ուշադիր լինելու դեպքում նման աբսուրդային իրավիճակներ հայրենական կառավարությունում շատ կարելի է տեսնել: Սակայն այսքանն էլ բավական է եզրակացնելու, որ երկրում տարվող կադրային քաղաքականությունը որեւէ տրամաբանության չի ենթարկվում: Սխալված կլինի ցանկացած մեկը, եթե պնդի, թե այս կառավարությունն, ասենք, մեկ իշխող ուժի, տվյալ դեպքում հանրապետականների «մենաշնորհն» է: Չի կարելի պնդել նաեւ, որ գործադիրը ձեւավորված է կոալիցիոն սկզբունքով, քանի որ չի արտահայտում քաղաքական դաշտի ուժերի իրական հարաբերակցությունը:

Դա է պատճառը, որ ընդդիմությունն իր գլխավոր թիրախներից մեկը հենց կառավարման համակարգը, ավելի կոնկրետ՝ կադրային քաղաքականությունն է դարձրել: Իշխանությունը ներկայումս իր ընդդիմախոսներին կարողանում է պատասխանել. կառավարման ոլորտում կրճատումներ են կատարվում: Սակայն որքանով են դրանք նպաստում կոնկրետ կադրային քաղաքականության հստակեցմանը, ոչ մի կերպ հասկանալի չի դառնում: Այս հանգամանքը հասկանում է նաեւ հենց իշխանությունը: Հանրապետական կուսակցությունն, օրինակ, արդեն իսկ սկզբունքային հարց է համարում կառավարման համակարգի փոփոխության, բարելավման խնդիրը եւ որոշակի լուծումներ է փորձում գտնել: Սակայն դրանք իշխանության մաս կազմող Դաշնակցությանը դեռեւս չեն բավարարում: Ըստ ՀՅԴ խորհրդարանական խմբակցության ղեկավար Աղվան Վարդանյանի՝ «Հայաստանում իրականացված կադրային քաղաքականությունը ոչ միայն հենց մեր սկզբունքներին չի համապատասխանում, այլեւ, ես կասեի, որեւէ սկզբունքի չի համապատասխանում: Ցավոք, դրա մեջ օբյեկտիվ իրողությունները շատ մեծ են: Որովհետեւ իրավիճակները հարկադրել են գնալ այդ կարգի լուծումների եւ խորհրդարանում, եւ կադրային քաղաքականության ոլորտում: Երկու ելք կա. մեկը օրենսդրական կարգավորման ճանապարհով գնալ, ինչի փորձն արվում է վերջին շրջանում: Երկրորդը երկրի քաղաքական ղեկավարության վճռականության եւ անելիքների խնդիրն է: Վստահ եմ, որ այսօր էլ Հայաստանում կան բանիմաց, պարկեշտ, գործունյա կադրեր, եւ կառավարության տարբեր օղակներ պիտի համալրվեն հենց այդ կադրերով: Երկու գործոններն էլ պետք է ներդաշնակ համատեղել եւ ունենալ հստակ չափորոշիչներ: Մեր կարծիքով, կառավարությունը պետք է լինի քաղաքական համախոհների միասնական թիմ եւ աշխատի մեկ ուղղությամբ»:

Թեեւ դեռեւս աղոտ են քաղաքական վճռականությամբ խնդրի կարգավորմանն ուղղված քայլերը, օրենսդրական լուծումների առումով առաջին եւ առայժմ միակ քայլն արված է: Իր բոլոր թերություններով հանդերձ՝ կյանքի է կոչվում ԱԺ-ի ընդունած «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքը, որը հստակ տարանջատում է քաղաքական, հայեցողական եւ քաղաքացիական պաշտոնները: Այնուհանդերձ, օրենքը եւս կարող է ճիշտ չգործել, եթե կիրառողները ցանկանան կադրային քաղաքականությունը դարձնել որպես կառավարման սուպերկենտրոնացված համակարգի բաղկացուցիչ: Այս տեսակետից խիստ կարեւոր է, թե ով է քաղաքացիական ծառայության հանձնաժողովի կազմում՝ ի դեմս նախագահի: Այդ պաշտոնում նախագահի կողմից նշանակված հանրապետական Մանվել Բադալյանի պարագան, այդ առումով առավել քան հետաքրքրական եւ մշուշոտ է, եթե հաշվի առնենք այս պատգամավորի ոչ այնքան հայտնի հայացքները՝ կապված կադրային քաղաքականության հետ: Սակայն դա քննարկման այլ խնդիր է:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

հեռուստածրագիր

29 հունվար, երեքշաբթի

Հ1

9.00 Հայլուր
9.20 Գ/ֆ «Դիք Թրեյսի»
11.00 Հեռուստասերիալ «Արեւի թագուհին»
11.50 Մայր թատրոն-80. Վարդուհի Վարդերեսյան
12.40 Բարի ախորժակ
13.00 Հայլուր
13.20 Առնո Բաբաջանյան. էստրադային ստեղծագործություններ
17.00 Հայլուր
17.20 Մուլտսերիալ «Պոկահոնտաս»
17.45 Առաջին օգնության դասընթաց. Շոկ
18.00 Հեռուստասերիալ «Արեւի թագուհին»
19.00 Երեկոյան Երեւան
19.15 Հնդկաստան. հանդիպումներ տարիներ անց
19.40 Իմ սեր, իմ հավատ, իմ եկեղեցի
20.00 Մրցանակաբաշխություն
20.10 Ռաֆայել Մանգասարյան
20.35 Տուն-տունիկ
21.00 Հայլուր
22.00 Ուշ երեկոյան
22.30 «02»
23.00 «Ռուբիկոն»
00.00 Հայլուր
00.20 Գ/ֆ «Կիրք»
Ընդմիջմանը՝
1.00 Հայլուր (ռուսերեն)
1.05 Հայլուր (անգլերեն)

Հ1 ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԾՐԱԳԻՐ

9.00 Հայլուր
9.30 Նվագում է Գեւորգ Դաբաղյանը
10.10 Հովհաննես Շիրազ
10.45 «Կռունկ»
12.40 Բարի ախորժակ
13.00 Հայլուր
13.20 Փաստագրական սերիալ
17.00 Հայլուր
17.20 Մուլտսերիալ «Պոկահոնտաս»
17.45 Առաջին օգնության դասընթաց. Շոկ
18.00 Փաստագրական սերիալ
19.00 Երեկոյան Երեւան
19.15 Հնդկաստան. հանդիպումներ տարիներ անց
19.40 Իմ սեր, իմ հավատ, իմ եկեղեցի
20.00 Մրցանակաբաշխություն
20.10 Ռաֆայել Մանգասարյան
20.35 Տուն-տունիկ
21.00 Հայլուր
22.00 Ուշ երեկոյան
22.30 Հովհաննես Շիրազ
23.00 Ռուբիկոն +
00.00 Հայլուր
00.20 Երեկոյան Երեւան
00.35 Երգի պետական թատրոնը Գյումրիում
1.00 Հայլուր (ռուսերեն)
1.05 Հայլուր (անգլերեն)
1.10 Հնդկաստան. հանդիպումներ տարիներ անց
1.35 Ի սեր, իմ հավատ, իմ եկեղեցի
11.55 Ուշ երեկոյան
2.20 Գ/ֆ «Ժամկետը՝ 7 օր»
4.30 «Արեւիկ»
5.00 Հայլուր
5.20 Մուլտսերիալ «Պոկահոնտաս»
5.45 Առաջին օգնության դասընթաց. Շոկ
6.00 Հեռուստասերիալ «Բլանկոյի այրին»
6.50 Երեկոյան Երեւան

7.00 Հնդկաստան. հանդիպումներ տարիներ անց
7.25 Ռաֆայել Մանգասարյան
7.45 Իմ սեր, իմ հավատ, իմ եկեղեցի
8.05 Հոգեւոր երգեր
8.15 Ուշ երեկոյան
8.40 Տուն-տունիկ

ՊՐՈՄԵԹԵՎՍ

08.00 «Բարի լույս, Հայաստան»
(08.30, 09.30 Լուրեր)
10.00 Սերիալ «Բժիշկ Մարթան եւ նրա հիվանդները»
10.50 Բաց դռների օրը
11.05 Այստեղ, այնտեղ, այլուր
11.35 Գ/ֆ «Գաղութ»
17.00 Մուլտֆիլմ
17.20 «Բյում-բյում պատմություններ»
17.35 «Ձեղնահարկ»
18.00 Սերիալ «Բժիշկ Մարթան եւ նրա հիվանդները»
19.00 «Սկանվորդ-շոու»
20.00 Լուրեր
20.45 Հեռուստակատալոգ
21.10 Դասական ալիք
21.30 Հասցեն՝ Հայաստան
22.00 «Բանուգործ»
22.30 Հին ընկերների ակումբ
23.15 «1-02»
23.30 Լուրեր
ԱՊՀ-ի նորությունները (Միր)
24.00 Գ/ֆ «Լուսնային հայրիկը»

ARMENIA

08.00, 15.00, 18.00, 20.30, 01.30 Ժամը
08.30, 21.00 CNN
09.00 Ս-լ «Սիրո հավասարմություն»
10.30, 15.30 Մուլտֆիլմ
11.00 Մեր լեզուն, մեր խոսքը
11.25, 19.45 «Ինչպե՞ս ես, բարեկամ»
11.40 Ավտոսրահ-2000
12.00, 18.35 Ս-լ «Ընտանեկան կապեր»
13.00, 21.30 Բլից
13.30 Գ/ֆ «Բարի լույս, Վիետնամ»
16.30 Բումերանգ
17.30 Համերգային ծրագիր
20.00 Հայրենիք-սփյուռք
22.00 Հոթ լայն
22.40 Գ/ֆ «Բոսորագույն մակընթացություն»
02.00 Գիշերային կինոսրահ «Փոքրիկ կեղտոտ գաղտնիք»

19.00 Մուլտֆիլմ
19.50 Բախտացույց
20.00 Համերգ «Ֆորշ»
22.00 Բախտացույց
22.05 Քաղաք
22.30 Գ/ֆ «Միստր Բին»
00.00 Գ/ֆ «Գիշերային փախստականը»

Ա1+

07.35, 18.30, 01.20 «Ա1+ ֆուտբոլ»
07.45, 09.45, 11.45, 13.45, 15.45, 17.45, 19.45, 21.45, 23.45, 01.45 «Այբ-ֆե»
08.00, 12.00, 13.30, 16.55 «Այբ-ֆե-տեղեկատու»
08.05, 18.05 Մ-ս «Սեյլորմունը մարտնչում է»
08.30 Սփիրիչուելսներ
08.45, 18.45, 20.45, 22.45, 00.45 «Այբ-ֆե+»
08.55, 10.00, 16.00 Ս-լ «Անմոռանալին»
10.45, 16.45 «Նոյյան տապան»
11.20, 20.00 Ս-լ «Իմ բոլոր զավակները»
12.05, 18.50 Ս-լ «Ամպրոպաքարեր»
12.30 Երգում է Կիրի Տե Կանավան
12.40, 20.55 Ս-լ «Բարձր մակարդակի հավակնող խուզարկուները»
13.35 Երգում է Քրիս դը Բուրգը
13.55 Թերընս Հիլլը «Ռենեգատը» ֆիլմում
15.25 Մուլտֆիլմ «Գտնված իրերի բյուրոն» (1-ին, 2-րդ սերիաներ)
17.00 «Բիթլզ» խմբի համերգը
17.10 «Ավետիս»
18.00, 19.55, 23.05 «Այբ-ֆե բիզնես»
19.15 «Խաչմերուկ»
22.15 «Հ. Գ.»
22.55 Երաժշտական դադար
23.00 «Գլխավոր թեմա»
23.10, 01.30 «Ա1+ մամուլ»
23.20 Քրեյգ Ռոզենբերգի Սիրահարների հյուրանոցը» կատակերգությունը
02.00, 02.50 Ս-լ «Հանցանքի վայրը»
02.40 Երգում է Թինա Թըրները
03.30 Երաժշտական հավաքածո
03.45 Գ/ֆ «Ամեն ինչ սկսվում է մանրուքներից»
05.15 «Սկորպիոնզ» խմբի եւ Բեռլինի ֆիլհարմոնիայի նվագախմբի համերգը
05.55 Գ/ֆ «Ժլատը»

ԵՐԵՎԱՆ

7.00 «ТВЦ Մոսկվա» «Տրամադրություն»
9.30 «Առավոտ» զվարճալի երաժշտական ծրագիր
11.00 «Օրը»
12.00 Հ/թ «Ակցենտ»
12.15 «ТВЦ Մոսկվա» «Տարեթիվ»
14.30 Վավֆիլմ
15.15 «ТВЦ Մոսկվա» Ս-լ «Տեսուչ Կեստերը»
16.20 «Սպորտ առանց սահմանի»
16.35 Վավֆիլմ
17.00 «Տառերի մոլորակ»
17.25 Մուլտֆիլմ
18.20 Ակցենտ ժամ
19.30 «Բուրգ»
19.50 «Հետադարձ հայացք»
20.35 Ֆիլմ-համերգ
21.00 «Անուշ լինի» հեռուստավիկտորինա
21.30 «Բարի երեկո, Երեւան»
23.00 «Ատլանտիդա»
23.25 «Սպորտ պլյուս»
23.45 Գեղֆիլմ
01.00 «ТВЦ Մոսկվա» «Իրադարձություններ»
Ավարտին՝ գիշերային կինոսրահ

08.00 Համերգ
08.35, 21.20 Մուլտսերիալ «Սիմփսոններ»
08.55, 14.35, 22.40 Պատահական վկա
09.20, 18.15 Ս-լ «Լողափ»
10.05, 21.45 «Նոստալջիգ»
10.15, 17.35 Մանկական սերիալ «Սարսուռ»
10.35 «Օդային հյուր»
10.50, 17.10 Մուլտսերիալ «Իքս Մեն» (Անհայտ մարդը)
11.10, 19.10 Ս-լ «Սատանայի ճուտը»
12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00 «Հորիզոն»
12.15 Վավֆիլմ
12.40 Գեղֆիլմ
14.10 «Սպորտի աշխարհը Gillett-ի աչքերով»
15.15 Վ/ֆ «Ոչ այս աշխարհից»
16.20 Մանկական սերիալ «Խորհրդավոր ապտեսները»
16.40 Վավֆիլմ
20.20 Վ/ֆ «Երկխոսություն ողջ աշխարհի հետ»
20.50 Ս-լ «Դարմա եւ Գրեգ»
23.10 Գեղֆիլմ (DVD)
01.05 Ֆուտբոլային սուրհանդակ
01.25 Գ/ֆ «Դժոխային երկնաքեր»

11.00, 16.00 Համերգային ծրագիր
12.00 Մուլտաշխարհ
17.05 Մ/ֆ «Վինի Թուխի արկածները»
17.55 Գ/ֆ «Էլեկտրոնիկի արկածները», 1-ին մաս
19.15 «Կենդանիների աշխարհում»
19.55 Տեսաֆիլմ. «Բարեկամությունը սահմաններ չունի»
20.10 Երգում է Արփինե Հովհաննիսյանը
20.30 «Մեր կինոն»
22.30 Գ/ֆ «Հանդիպման վայրը փոխել չի կարելի», 2-րդ մաս
23.50 Գ/ֆ «Շնաձկներ»

ԱՎԵՏԻՍ

09.05, 20.30, 22.30 Բարի լուր
09.30 Մուլտֆիլմ
09.50 Արցախյան ղողանջներ
10.15, 20.45 Ո՞վ է քեզ կանչում
11.30 Կայծակնային քարեր
12.30, 15.40 Բարի ճանապարհ
12.45 Այն, ինչ պետք է
13.00 Մուլտսերիալ
13.30 Հրաշալի դասեր
13.50, 00.15 Սիրո հավասարմություն
14.35 Փառատոնի դափնեկիրները
16.00 Մ-Ս «Լինում է, չի լինում մի փորսուղ»
16.30 Պարզապես երգ
17.00 QP ալիք
17.30 Գ/ֆ «Մուտք լաբիրինթոս», 2-րդ սերիա
19.00 Միասին
19.30 Եկեք ուրախանանք
20.15 Երաժշտական ծրագիր
21.00 Սա այն օրն է
22.45 Վավֆիլմ
23.30 Մարդը եւ ծովը

ՄԻՆԵՄԱՔՍ

00.35 Քրեական «Քրեական ընթերցանություն»
3.00 Դետեկտիվ «Նեկրոմանիա»
4.50 Թրիլեր «Որտե՞ղ ես, Լուլու»
6.25 Կոմեդիա «Խաղալիքներ»
8.20 Արկածային «Կապիտան Նեմո-2»
9.30 Արկածային «Կապիտան Կրյուկ»
11.40 Ֆանտաստիկ «Ոլորտ»
13.50 Կոմեդիա «Կորցնելու ոչինչ»
15.20 Արկածային «Բորնի անձնավորության գաղտնիքը-2»
16.55 Մարտաֆիլմ «Կյանքի համար վտանգավոր տարի»
18.45 Արկածային «Տեղ արեւի տակ»
19.55 Դրամա «Վերջին կայսրը»
22.30 Մելոդրամ «Կոկտեյլ»

1

7.00 Բարի լույս
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Նորություններ
10.15 Սպասիր ինձ
11.10 Բաղնիքդ անուշ
11.40 Ո՞վ է ուզում միլիոնատեր դառնալ
12.35 Աներջիկ նոթեր
12.50 Գրքամոլություն
13.15 Անկախ հետաքննություն
13.55 Նշանավոր մարդկանց կյանքը
14.25 Օ. Բորիսովը «Կողոպուտ» ֆիլմում (1-ին սերիա)
15.35 Դիսնեյ ակումբ
16.15 Ինչը՝ ինչպես
16.35 Լեռան արքան
17.00, 22.35 Դետեկտիվ «Կասկած»
18.00 Մեծ լվացք
19.30 Ծիծաղի համայնապատկեր
20.05 Ս-լ «Սիրո երկիրը»
21.05 Թույլ օղակ
22.00 Ժամանակ
23.45 «Միջուկային զենքի բանալին», ֆիլմ 1-ին (ԱՄՆ)
00.30 Գիշերային «Ժամանակ»
01.00 Քաղաքակրթություն
01.30 Գիշերային հերթափոխ

PTP

6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 23.30 00.30 Լուրեր-Մոսկվա
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 15.00, 21.00 00.00 Լուրեր
7.15 Սերիալ «Սելեստա, միշտ Սելեստա»
7.45 Ուղղափառ օրացույց
8.15, 9.35 PTP-ի փորձաքննությունը
8.30, 13.15 Ազդ
8.40 Ընտանեկան նորություններ
9.15 Ազգային եկամուտ
9.20 Մուլտֆիլմ
10.15 Գ/ֆ «Սինատրա» (ԱՄՆ)
11.05 Երկու ռոյալ
12.30 Սերիալ «Սանտա Բարբարա»
13.25 Իմ ընտանիքը
14.30 «Ինչ է ուզում կինը»
15.30 Սերիալ «Սիրո թեւեր»
16.25 Սերիալ «Վայրի հրեշտակ»
17.20 Սերիալ «Հասարակ ճշմարտություններ»
18.30 Լեոնիդ Կուրավլյովը «Ռուսական հաշիվ» ֆիլմում
20.00 «Քաղաքիկ» բենեֆիս
21.55 Սերիալ «Լեդի Բոմժ»
22.50 Ժերար Դըպարդյոն «Թշվառները» ֆիլմում
00.00 Լուրեր+մանրամասներ
00.30 Մայքլ Դուդիկոֆը «Գիշերային հետապնդում» (ԱՄՆ)

NTV

7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00, 01.00 Այսօր
7.10, 8.15, 16.40, 19.35 Քրեական գործ
7.15, 9.15 Ի պահ
7.35, 8.25 Մեր սիրելի կենդանիները
7.40, 8.45, 9.45 Հինգ րոպե Նովոժենովի հետ
7.45, 8.50, 9.50 Մեծ փողեր
7.50, 8.35, 9.40 Կարդանային լիսեռ
10.00, 23.50 Ս-լ «Շտապօգնություն»
11.20 Ընչաքաղցություն
12.05 Ե. Ստեպանենկոյի շոուն
13.25 Գ/ֆ «Կոտրված պայտ»
15.20 «Դոմինոյի» սկզբունքը
17.25 Գ/ֆ «Ռեզիդենտի վերադարձը», 2-րդ սերիա
18.45 Ընչաքաղցություն
20.40 Օրվա հերոսը
21.00 Գ/ֆ «Կասյան եւ Շիզը»
01.20 Գորդոն

սկանվորդ

1

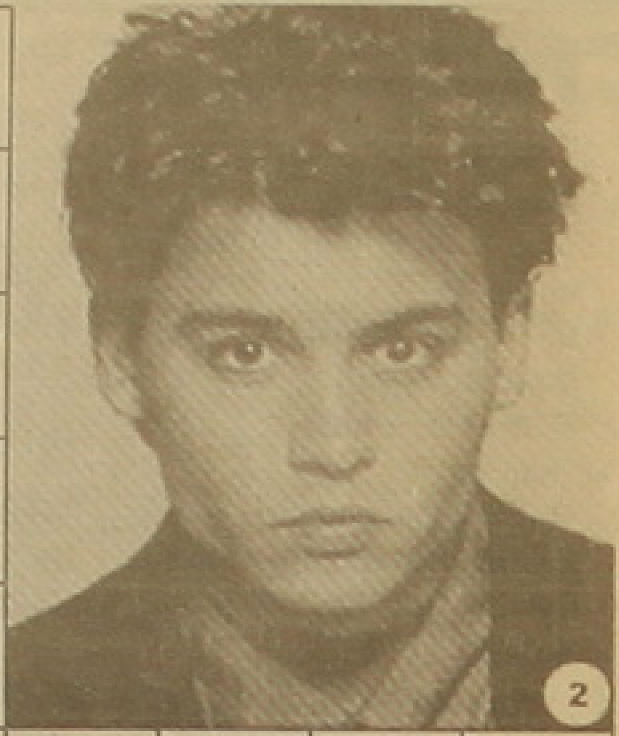

2

Թոշնի «տունը»
... Հեպբորն
Կենդանու «երեխա»
Հեծյալի «նստա-րան»
Ղուրանի «օրենս-դրու-թյուն»
...-փերի
«Դեղնած դաշ-տերին իջել է ...»
Տայգան չէ, մյուսը
Ոչխարի «յուղոտ քիթեն»
Դրամա-քանակ
Դերասան ... Նորիս
Լողացող «շատըր-վան»
Հողը փորփրող փայտա-կտոր
Արյան կարմիր ...
Քիմիա-կան ...
Պարսից միապետ
Կարգու-կանոնի հսկիչ
... դե Լյուսիա
Սաքի պես ...
Նյու-թական կորուստ
2
Մեր տատերի խմոր-ամանը
Ամանո-րյա ամանե-րի բազ-մություն
Տղա-մարդու «միջակ» ձայն
Միս չի ուտում
Ազգային ժողովի գումա-րածը
Գյուղ հայտնի իր վանքով
Չարա-սիրտ պառավ
Քննչա-կան գոր-ծողության վկա
Ծնկաչոք խնդրանք
«Մեր բակ-2», բանա-ձակեր
Երեւան հայ, Դելի ...
Ֆաունայի ուսումնա-սիրողը
Դերա-սան Բիլ ...
3
Գերդայի «սառցե» խաղ-ընկերը
Պարկա-վոր արջ
Շրջներկ, դիմա-փոշի, տուշ
Արշավ գնացողի «ժամա-րույցը»
Չապա-կանված
Տիկին Եկեղեցի
Գնդապետ կամ ավագ ...
Արշա-լույս
«Լեզվի ... չնչալ»
«Պատե-րազմ» երկուսի միջեւ
Ինդիրա Գանդիի հայրը
Կինո-թատրոնի սպասա-սրահ
«Ամենա-կարող» հայ երգիչ
Սառա-խուղի նման մի բան

3

Դրաստա-մատը այլ կերպ
Արտում «ծվա-րած» հավք
Օտարա-հունչ «հանում»
«Հայե-րեն» թախտա-բիթի
Ֆաշիստ-ների իրենց կարծիքով
Դուշան-բեի բնակիչ
Անկող-նային «վառա-րան»
Հեռուս-տալրա-գրող Վլադ ...
Բացա-հայտ ճշմարիտ դրույթ
Անառողջ, թույլ, ...
Մեղքեր չունեցող
Եղբայր
Նախա-քնային վիճակ
Եղեգ-նածորի «կարմրա-հյուրը»
Թաշկի-նակ բռնող կաթիլ
Սփյուռ-քահայ գրող Վիլյամ ...
Չինական մարմնա-մարզու-թյուն
Պուտինի ազգու-թյունը
Ականա-զերծող գործիք
Աղոթքը հղում ենք նրան
Ներքնակի պարու-նակու-թյունը
Տարա լիմոնադի համար
Ճնորհա-վորագիր
Դրան հաջորդ-դում է բետան
Եւ միտքը, եւ նշա-նակու-թյունը
Ամենա-հայտնի տիկնիկը
Այդ ախտի «մատ-նիչը» քորն է
..., դաս, տեսակ
Գնացքի «միավոր»
Հեզա-ճկուն արվեստ
Շոկոլադե տափակ արտադ-րանք
Էկվադորի մայրա-քաղաքը
... ու միտք
Առատ, բերրի
Եռատե-րեւ սպոր-տային ֆիրմա
Հետա-քննու-թյուն
Կլոդ Մոնե, Սալվա-դոր ...
... Բեռնար
Բրդե կոպիտ գործ-վածք
Վառվող ճահճա-նյութ
Գիքորենց «Ծաղի-կը»
Վարու-ցանքի մի պա-տառիկ
5
Սրի «քռնե-լակոթ»
Եկող, գալիք ժամա-նակը
«Իմ ըն-տանիքը», ... Կոմի-սարով
Հյուսած կարագ
Ծառի «հաստ կողը»
«Կտրած» կաթ
Արժեք բերող արժեք
Բարձրա-ձայն լաց
Տեղի հետ նույնացվողը
«Սիրելի» Մուհա-մեդովա
Խորհրդա-յին «Չիքուխ»
1

4

Տարո-ղունակ հսկա պարկ
Հողի հերկում
Անլիար-ժեքու-թյուն
Ո՞րն է բաշկիրի ոստանը
Ալժիրի բնակիչ
Կովինը արյունոտ է
4
Ապա-րանքան, վզնոց
Եւ արփի, եւ անուն
Մայրա-քաղաքը Դամաս-կոսն է
Խավա-վոր կաշի
Ստված որպես ստեղծա-գործող
Անվնաս «կրակո-ցատեղի»
«Քաղա-քավարի» շալվար

5

ժամանց

ԱՍՏՂԱգուշակ 29 հունվար

ԽՈՅ

Օրվա առաջին կեսին աստղերը նպաստում են ամեն տեսակ ձեռնարկումներին, նույնիսկ ամենավտանգավորներին։ Բարենպաստ են ամեն տեսակ ուղեւորությունները, նոր ծանոթությունները։ Սակայն ձեր մտադրությունները ջանացեք գաղտնի պահել։

ՑՈՒԼ

Այս օրը կարող է բավական բարդ լինել։ Այսօր ձեր բոլոր գործերն այս կամ այն կերպ կապված կլինեն ֆինանսների հետ։ Հարկ կլինի վերադարձնել պարտքերը եւ նորերը վերցնել, վաստակի նոր միջոցներ փնտրել, օգնել մերձավոր ազգականներին։

ԵՐԿՎՈՐՅԱԿՆԵՐ

Աննպաստ օր է, հնարավոր են գործարար ակտիվության նվազում եւ դեպրեսիայի հակում։ Օրվա առաջին կեսին կարող են լինել մանր անախորժություններ։ Երկրորդ կեսին ստիպված կլինեք սովորականից անհամեմատ շատ ջանքեր գործադրել զուգընկերների եւ մերձավորների հետ փոխըմբռնման եւ ներդաշնակության հասնելու համար։

ԽԵՑԳԵՏԻՆ

Աննպաստ օր է ֆինանսական գործարքների, անշարժ կայքի ձեռքբերման, նորոգման աշխատանքների, ամուսնության եւ հղիացման համար։ Ձեզանից շատերը ստիպված կլինեն թողնել աշխատանքը եւ թեթեւություն կզգան դրանից։

ԱՌՅՈՒԾ

Առաջատարության կիրքը կարող է բարդացնել հարաբերությունները զուգընկերների եւ գործընկերների հետ։ Այսօր դուք հակված չեք լինի հաշվի առնելու ուրիշներին։ Ձեզ շրջապատողների կարծիքի սխալականության մեջ ձեր վստահությունը, եսակենտրոնությունը կարող են հանգեցնել ֆինանսական կորուստների կամ խոշոր սկանդալի։

ԿՈՒՅՍ

Այսօր հարկավոր է զգույշ եւ ուշադիր լինել ամեն տեսակ գործ կատարելիս։ Աստղերը խորհուրդ են տալիս չձեռնարկել ակտիվ գործողություններ եւ համառություն չդրսեւորել ոչ սկզբունքային հարցերում։ Հնարավոր են ընտանեկան հոգսեր կամ տկարություն։ Հարկավոր է բացառել արհեստական սնունդն ու կոսմետիկան։

ԿՇԵՌՔ

Հարկավոր է պատասխանատվություն հանդես բերել արարքներում, դիմակայել գայթակղություններին ու փորձություններին։ Պետք է զբաղվել միայն առավել անհետաձգելի գործերով, վանել մռայլ մտքերը, խուսափել մթությունից։ Ակտիվորեն մասնակցեք կենցաղային խնդիրների լուծմանը։

ԿԱՐԻՃ

Այսօր ձեր կյանքում բացառված չէ կտրուկ շրջադարձը։ Ի հայտ կգա փող վաստակելու հնարավորություն։ Սակայն խուսափեք վտանգավոր գործերից, մեքենայություններից եւ չարարկումներից։ Կարիճներին դա օգուտ չի տա, ընդհակառակը, կարող են լինել ֆինանսական կորուստներ, լավագույն դեպքում՝ եկամտի բացակայություն։

ԱՂԵՂՆԱՎՈՐ

Նույնիսկ ամենահասարակ աշխատանքն այսօր ձեզ կարող է հոգնեցուցիչ թվալ։ Մի՛ վշտացեք, եթե օրը ձեզ ծանր թվա։ Ուշադրություն դարձրեք ձեզ շրջապատող մարդկանց. դուք նրանց մեջ կգտնեք նոր արժանիքներ։ Ձեզ հարկավոր է տեւական հանգիստ։

ԱՅԾԵՂՋՅՈՒՐ

Իրադարձությունների կարուսելն այսօր կարող է պտտեցնել ձեր գլուխը։ Ձեռնարկված ամեն գործ հաջողությամբ կավարտվի։ Դուք կարող եք զբաղվել ձեր տան, բնակարանի բարեկարգմամբ, լուծել գործնական հարցեր։ Հնարավոր է անսպասելի շահույթ։

ՋՐՀՈՍ

Օրը կարող է ծանր լինել դեռահաս ջրհոսների համար։ Գերբեռնվածությունը եւ նյարդային լարվածությունը կարող են սթրեսների եւ հիվանդությունների պատճառ դառնալ։ Երազում կամ հարթմնի ատամների թափվելը հիվանդությունների եւ կորուստների նշան է։

ՁԿՆԵՐ

Այսօր հարկավոր է զգույշ լինել, քանի որ կարող են ծագել հակամարտություններ, նախահարձակում, բռնություն։ Տվյալ օրվա համար մի՛ նախատեսեք հանդիպումներ ընկերների հետ եւ մի՛ փորձեք ապացուցել ձեր գերազանցությունը։

- «ԱՆ-ճարի» կերակուր
- Պու-րակով առանձ-նատուն
- Բարձր կամ ... գա-ղափար
- Չկան «թոքը»
- Աշակեր-տին «հանձնա-րարվածը»
- Հար-գանք, նամուս
- Ազնվա-գարմ անգլուհի
- Կտոր գործող արհես-տավոր
- Ընկե-դական քառյակ
- Ֆրան-սիացի մարկիզ գրող
- ... Խան-գաղյան
- 1
- Լեհական դրամ
- Զգեստի ծալք
- Ձեռքերը իրար խփել ... տալ
- Ապակի լվանալու շոր
- Թեյի բանձր օշարակ
- Շատ խոր «գդալ»
- Վարակ, համա-ճարակ
- Սափրիչի «սառը զենքը»
- Պահա-րանի «միա-վոր»
- «Կովբոյ» նահանգ (ԱՄՆ)
- Նավա-հանգիստ Վրաստա-նում
- Կախաղա-նի վիզը գցվող գալար
- Եւ մար-տական, եւ պիո-ներական
- Գինու նստվածք
- Կակաչի հյութ
- Եւ լվացքի, եւ ձեռքի
- Հյուսված չոր բանջա-րաբույս
- Ֆուտբոլ գնդակ, հոկեյ ...
- Ինդո-նեզիա, կղզ՝

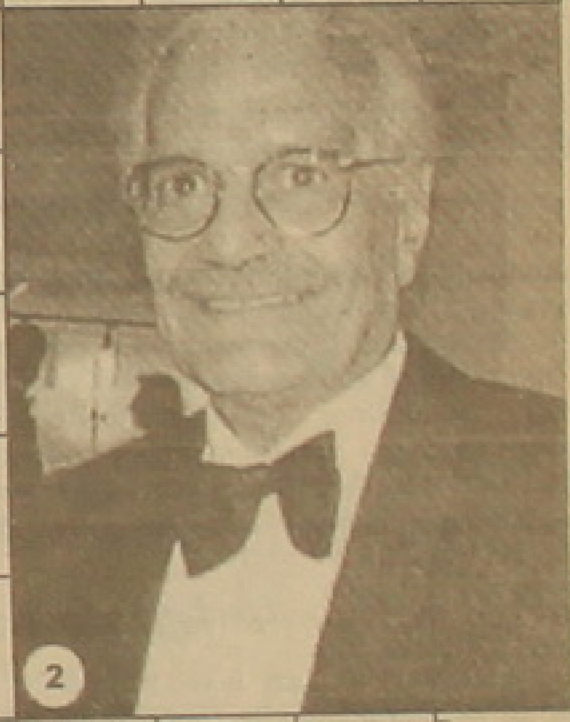

- «Դիտորդի պոստը»
- Երգչի «հարըս-տու-թյունը»
- Դպրոցա-կան ճաշա-րան
- Միսեռ, լոքի, ...
- Ջրկիր աղջկա ուսինը
- 2
- Ֆելդշեր
- 3
- Մարդ-կանցից յուրա-քանչյուրը
- Որովայնը ազդրին «միաց-նողը»
- Ֆ.Կաստ-րոյի բնօրրանը
- Ամանորի միջո-ցառում
- Բնական «գազա-նանոց»
- Սասուն-ցի ...
- Մարոկ-կոյից «աջ»
- Քարա-կուռ «աս-ֆալտ»
- «Ուղտա-նման» տավար
- Գերա-զանց գնահա-տական
- Նկար-չական «քաքան»
- Կարիեսի «թիրախ»
- Հայ-կական ծայնանիշ
- Մինչ արեւա-ծագ
- Խխունջի պատյան
- Կենդանու ջիք ու բերան
- Եւ դատա-պաշտ-պանը, եւ քննիչը
- Ռու-սական «քղուկ» մեքենա
- Կենտ թիվ գումա-րած մեկ
- Նույնա-լեզու «ամբող-ջություն»
- Լեհաս-տան՝ պա-նի, Գեր-մանիա՝ ...
- Պարո-դիստի «ժանրը»
- Բաղնիք
- Եւ էու-թյուն, եւ ավյուն
- Ձուքակի տարա-տեսակ
- Մոնթե Մել-քոնյան կամ ...

- Աս երա-ժիշտ
- Հրա-հեղուկ զանգված

Կենցաղ

Խոհանոցում աշխատեք հաճույքով եւ սիրով

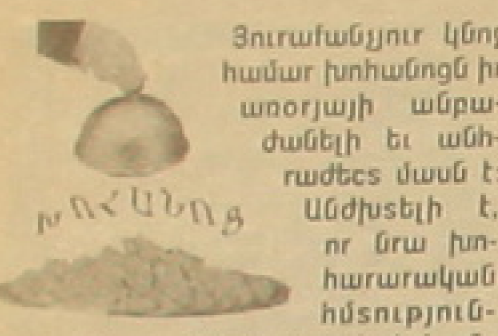

Յուրաքանչյուր կնոջ համար խոհանոցն իր առօրյայի անբաժանելի եւ անհրաժեշտ մասն է: Անժխտելի է, որ նրա խոհարարական հմտություններից ինչ-որ չափով կախված է ընտանեկան մթնոլորտի ջերմությունը: Նշանակություն ունի ոչ միայն կերակրատեսակների համն ու հաճելի տեսքը, այլեւ մատուցման ձեւը, իսկ ամենակարեւորը՝ կերակուրը պիտի պատրաստվի սիրով: Համեղ սնունդը՝ հաճելիորեն մատուցված, ախորժաբեր է եւ նույնքան առողջարար, քանի որ նաեւ տրամադրություն է ստեղծում եւ հակառակը, երբ այս արարողությունը զուտ պարտականություն է կամ ծանրալի առօրյայի մասը միայն, երբեմն նույնիսկ վնասակար է առողջությանը:

Ինչպես պատրաստել սեղանը

Սեղան պատրաստելը պատասխանատվություն, բծախնդրություն եւ հմտություն է պահանջում, որքան կերակուր պատրաստելը: Ճաշակով ձեւավորված սեղանի համար անհրաժեշտ է ունենալ մաքուր, լավ արդուկված սեղանի սփռոց, գեղեցիկ անձեռոցիկներ, համապատասխան սպասք (տարբեր չափերի գդալներ, պատառաքաղներ՝ մեծ, միջին, փոքր, դանակ, անուշեղենի եւ այլն, գավաթներ՝ կարմիր, ճերմակ գինիների, օղու եւ այլնի, աղի, պղպեղի ամաններ, մոխրաման, ծաղկաման): Կարեւոր է սպասքի ճիշտ ընտրությունը, սեղանի վրա դրանց դասավորությունը՝ պնակների հեռավորությունը միմյանցից 30 սմ, աջ կողմում՝ դանակը, ձախում՝ պատառաքաղը: Դանակի եւ պատառաքաղի կոթերը սեղանի եզրից 2 սմ հեռավորությամբ, դանակի սուր կողմը դեպի պնակը, գավաթը դրվում է դանակի հարեւանությամբ: Անձեռոցիկները ձեւավորել կարելի է տարբեր կերպ՝ տեղադրելով պնակներում կամ անձեռոցիկակալների մեջ: Հաճելի է սեղանի մեջտեղում դրվեն ծաղիկներ՝ կարճ ցողուններով, քիչ հեռու՝ աղամանը, մոխրամանը, նաեւ մոմակալներ:

Խոհանոցային մթնոլորտ եւ պարագաներ

Տանտիկինը խոհանոցում աշխատելիս պետք է հետեւի մի քանի պարտադիր կանոնների. ամենակարեւորը՝ խոհանոցը պետք է մաքուր վիճակում պահել՝ արգելելով ծխելը, սուր օծանելիք օգտագործելը, մազ սանրելը եւ նման կարգի այլ բաներ: Նախընտրելի է եւ խորհուրդ է տրվում մեկ շաբաթվա ճաշացուցակը պատրաստել նախօրոք եւ դրա համաձայն գնումներ կատարել միանգամից: Սա շատ արդյունավետ է, կազատվեք ավելորդ հոգսից եւ ժամավաճառությունից:

Սննդակարգ եւ սննդամթերք

Խոհանոցում աշխատելիս անհրաժեշտ գործիքների գոյությունը պարտադիր է (գազօջախ, սառնարան, էլեկտրական փուռ, հյութքամիչ, էլեկտրական հարիչ, զանազան կաթսաներ, կշեռք եւ այլն): Կարեւոր է ընտրել ճիշտ սննդակարգ եւ անարատ սննդամթերք: Արժեքավոր է այն սննդամթերքը, որն օրգանիզմի համար պարունակում է անհրաժեշտ կենսանյութեր՝ սպիտակուցներ, ճարպեր, ածխաջրեր, աղեր, վիտամիններ: Տարվա տարբեր եղանակներին մարդն օգտագործում է տարբեր սնունդ, ձմռանը՝ ավելի շատ մսեղեն եւ սննդարար կերակուրներ, իսկ ամռան ամիսներին վիտամիններով հարուստ բանջարեղեն, մրգեր: Մեկ անգամ եւս հիշեցնենք առողջության վրա անժամանակ սնվելու, շատակերության, միօրինակ սննդի բացասական ազդեցությունների մասին: Գաղտնիք չէ, որ այսօր մեր ազգաբնակչության մի մասը սոցիալական վատ պայմանների պատճառով անցել է միօրինակ սննդի (կարտոֆիլ-փլավային): Թեեւ ասենք, որ հնարամիտ տանտիկինը կարող է նորացնել ու բազմացնել կերակրատեսակները, թեկուզ եւ ամենասուղ պայմաններում:

Միօրինակ սնունդն ազդում է ինքնազգացողության վրա, գցում տրամադրությունը, աշխատունակությունը, այնպես որ բազմազանությունը կերակրատեսակների մեջ պարտադիր է: Եվ ահա, այս առումով կփորձենք առաջարկել մեր օգնությունը՝ թերթի ընթերցողներին այսուհետ ներկայացնելով ազգային խոհանոցի տարբեր կերակրատեսակներ (ապուրներ, աղցաններ, քաղցրավենիք, աղանդեր, հյութեր, կոկտեյլներ, լիկյորներ, մուրաբաներ եւ այլն)՝ հարակից անդրադառնալով աշխարհի տարբեր ժողովուրդների խոհանոցներին՝ առաջարկելով մեզանում ավելի կիրառելի եւ մատչելի տեսակներին: Բացի կերակրատեսակների պատրաստման եղանակներին ծանոթացնելուց, ընթերցողին կտրվեն ընդհանուր գիտելիքներ մթերքների ճիշտ պահպանման, դրանց մաքրման եւ օգտագործման ձեւերի մասին:

Ինչպես պատրաստել մայոնեզ

Այսօր ձեզ կներկայացնենք տնային պայմաններում մայոնեզի պատրաստման եղանակը:

Անհրաժեշտ մթերքներ՝

5 ձվի դեղնուց, 1 լ. արեւածաղկի ձեթ, 1 թեյի գդալ մանանեխ, կես թեյի գդալ կիտրոնի հյութ, 1 ճաշի գդալ քացախ, աղ, պղպեղ:

Պատրաստման եղանակը՝

Դեղնուցներին ավելացնել աղ, պղպեղ, մանանեխ եւ հարել՝ ավելացնելով 3 մմ բարձրությամբ ձեթ եւ անընդհատ խառնել:

Մայոնեզը կարմրելուն պես վրան ավելացնել 5-6 կաթիլ կիտրոնի հյութ եւ խառնել: Մնացած ձեթը քիչ-քիչ լցնել՝ անընդհատ խառնելով, վերջում ավելացնել քացախը եւ նորից խառնել:

Մ. Բ.

Կենսունակ նախապաշարումներ

Խորհրդանշական բնույթ ունեցող զանազան երեւույթների, առարկաների, կենդանիների հետ կապված, մարդկանց մեջ առաջացել են որոշակի պատկերացումներ՝ ինչ-որ տեղ նախապաշարումների ձեւով, որոնց շատերը հավատում են: Երբեմն դրանք իրականանում են, որը մենք հակված ենք համարել զուգադիպություն, իսկ գուցե դա այնքա՞ն էլ այդպես չէ: Մինչ օրս շարունակվող այդ նախապաշարումներն ունեն պատճառներ եւ հետաքրքիր մեկնաբանություններ:

Աղ թափել

Վատ նշան է համարվում աղ թափելը: Աղն ունի սնունդը երկար ժամանակ պահպանելու նշանակություն, ուստի եւ աղ թափելը մեղք է համարվում:

Հին Հռոմեական կայսրությունում շատ թանկ արժեին համեմունքները, դժվար հայթայթելի էին պղպեղը, աղը, որոնք օգտագործվում էին իշխանական տներում, արքունիքում, մյուսներին այնքան էլ մատչելի չէին: Աղով բեռնված պարկերը նավերից ստրուկները շատ զգուշությամբ էին տեղափոխում: Ստրուկները թափված աղի ամեն քանակության համար մտրակի հարվածներ էին ստանում: Այս պատճառով է, որ երբ աղը թափվում է, մարդիկ մտածում են, թե վատ բան է լինելու:

Կոտրված հայելի

Կոտրված հայելին վատ նշան է: Մինչեւ հայելու գյուտը, մարդը ջրի մեջ տեսնելով իր արտացոլանքը, կարծում էր, թե դա իր հոգու մի մասն է, եւ երբ այդ պատկերը աղավաղվում էր, կարծում էր, թե հոգու մի մասը փշրվեց:

Ծիածանը

Բախտաբեր նշան է ծիածանը: Ինչո՞ւ հորդառատ անձրեւից հետո փնտրում ենք ծիածան: Ծիածանի գույները ուրախություն են պատճառում՝ հիշեցնելով ջրհեղեղից հետո Նոյ նահապետին երեւացած ծիածանը, որ ուխտի նշան է Աստծո եւ երկրի վրա եղող ամեն կենդանի էակի միջեւ:

Փռշտալը

Փռշտալը եւս լավ նշան է, երբ որեւէ մեկը փռշտում է, առողջություն ենք մաղթում: Այս սովորությունն ունի հին ծագում: Հնում մարդիկ կարծում էին, որ փռշտալուց ուղեղի մեջ օգտակար «բռնկում» է առաջանում, թե այդ մարդը աստվածներից միստիկ պատգամ է ստացել, ուստի եւ բարիք բերող նշան է նկատվում փռշտալը:

Սարդ

Լավ նշան է համարվում սարդը՝ չնայած տհաճ տեսքին: Ասում են, թե Հովսեփն ու Մարիամը Երուսաղեմ փախչելու ճանապարհին թաքնվել են քարայրում, մինչ այդ սարդը քարայրի մուտքը ծածկել էր իր հյուսած ցանցով, այնպես որ հռոմեացի զինվորներն անցնում են առանց դույզն-ինչ կասկածելու:

Սարդոստայնն օգտակար շատ հատկություններ ունի, նրա նրբաթելերը նեյլոնե թելերի պես ամուր եւ առաձգական են ու ջերմադիմացկուն: Այս ամենը նկատելով, օրինակ, խաղաղօվկիանոսյան կղզիների որոշ բնիկներ «ստիպում են» սարդերին գործել ձկնորսական ցանցեր: Այդ թելերից յուրաքանչյուրը կարող է մինչեւ 90 գր ծանրություն կրել: Հին չինական նկարիչները նկարել են յուրօրինակ մի գործվածքի վրա, որ կոչել են «արեւելյան ծովի սատին»: Այս հազվագյուտ գործվածքը պատրաստվում էր բավական շատ սարդոստայնից: Մեկ կգ «սարդի մետաքս» ստանալու համար 30.000 սարդ մեկ տարի պետք է աշխատեն:

Սարդերի տեսակներ կան, որոնցից ստանում են ցավազրկող եւ քնաբեր միջոցների արտադրության համար անհրաժեշտ թույն:

Մ. Բ.

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

[illegible] ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արմենբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 528986

Արժեթղթեր Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 525801, 581578

[illegible] ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալեքսանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ. Լուսավորչի 45ա
Հեռ.՝ (051) 40297

[illegible] ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 524357, 151820

Ինվեստեկս ՓԲԸ
ք. Երեւան, Զաքյան 8, բն. 30բ
Հեռ.՝ 567767, 582478, 562404

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 569680, 526417

Նոր-Վեստ-Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 247
Հեռ.՝ (041) 30868

Պրիմա Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50/ 26
Հեռ.՝ 521812, 521051, 528778

[illegible] ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.՝ 531805

[illegible] ՍՊԸ
ք. Երեւան, [illegible] 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

Armex

Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. հունվարի 28-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Հապ. ABBR	Ցուցակ Listed	Գնում* Bid: Լավագույն գին Best price	Միջ. կշռ. գին Avg. price	Քանակ Total qnt.	Վաճառք* Ask: Լավագույն գին Best price	Միջ. կշռ. գին Avg. price	Քանակ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: Նվզ. գին Day low	Առավ. գին Day high	Միջ. կշռ. գին Avg. price	Փոփ.% Avg%	Ծավալ (հազ. դրամ) Volume
[illegible]	ACHT	B											
ԱՐԱԳԱԾ ԲԱՄԲԱԿԱԳՈՐԾ. ԱՄ	AGBM	B											
ԱԳՐՈՄԻ. ԱՄ (ՎԱՐԴԵՆԻՍ)	AGVM	B											
ԱԼՄԱՍ	ALMS	B											
ԱՊԱՐԱՆԻ ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ ԳՆ	APAH	B											
ԱՊԱԿԵԳՈՐԾ	APAK	B											
[illegible]	ARAV	B											
ՀԱՅ ԳՈՐԾԱՐԱՐՆԵՐԻ ԸՆԿ.	ARBC	B											
ԱՐԴՎԻՆ ԷԼ.ՄԵԽ.ԳՆ (ՎԱՆԱՁՈՐ)	ARDV	B											
ԱՐԳՈՍ	ARGS	B											
ԿՈՆՅԱԿԻ ԱՐԱՔՍ ՖԱ	ARKF	B											
ԱՐՄԵՆ-ԿԱՐՊԵՏ	ARKP	B											
[illegible]	ARMJ	B											
ԱՐՇԱԼՈՒՅՍ	ARSL	B											
ԱՐՏԵՔՍ	ARTX	B											
ԱՐՓԱ-ՍԵՎԱՆ	ASEV	B											
ԱՐԴՇԻՆԲԱՆԿ	ASHB	B											
ԱՐԴՇԻՆԲԱՆԿ	ASHBP1	B											
[illegible]	ASNR	B											
[illegible] (ԱՐԹԻԿ)	ASTM	B											
[illegible]	ATBE	B											
ԱՎՏՈԱԳՐԵԳԱՏՆԵՐԻ ԳՆ	AVAG	B											
ԱՎԻԱՀԱՄԱԼԻՐ	AVHM	B											
[illegible]	AVTB	B											
[illegible] ԳՆ	AVTM	B											
ԻՋԵՎԱՆԻ ԲԵՆՏՈՆԻՏ Կ/Տ	BENT	B											
[illegible]	BHSP	B											
ՉԱՐԵՆՑ. ԳՈՐԾԻՔԱՇԻՆ. ԳՆ	CHGG	B											
ԿԱՊԻՏԱԼ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ	CPMT	B											
ԴԻԼԻՋԱՆԻ ԱՐՏ. ՑՐ. ՄԿ	DAJK	B											
ԴԱՍՏԻԿԵՐՏԻ ԲՈՒԺՏԵԽ. ԳՆ	DBJG	B											
ԴԻԼԻՋԱՆԻ ԱՌՈՂՋ. ՀԿ	DJAH	B											
ՁՈՒԼԱԿԵՆՏՐՈՆ	DZKT	B											
ԷԼԵԿՏՐԱՃՇԳՐԻՏՍԱՐՔ	ECHS	B											
ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՍԱՐՔԱՇԻՆ. ԳՆ	ECSG	B											
ԵՐ. ԷԼԵԿՏՐԱՃԱՐԺԻՉՆԵՐԻ ԳՆ	EELJ	B											
ԵՐՖՐԵԶ	EFRZ	B	1,000.0	1,000.0	60								
ԵՐ. ՀԻԴՐՈՀԱՂՈՐԴԻՉ ԳՆ	EHHG	B											
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՆ	EJWG	B											
ԵՐ. N1 ԿԱՀՈՒՅՔԻ ՖԱ	EK1F	B											
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ-7	EKB7	B											
ԵՐ. ԿԱՇՎԵ ԳԱԼԱՆՏԵՐԵԱՅԻ ՖԱ	EKGF	B											
ԵՐ. ԿԵՆՏԱՂԱՅԻՆ ՔԻՄԻԱՅԻ ԳՆ	EKQG	B				900.0	900.0	33					
ԷԼԵԿՏՐԱՊԱՐԱՏ	ELAP	B											
ԷԼԵԿՏՐՈՆ	ELEK	B											
ԷԼԵԿՏՐԱՄՈՆՏԱԺ	ELMJ	B											
ԷԼԵԿՏՐԱՍԱՐՔ	ELSQ	B											
ԵՐ. ԼՈՒՍԱՏԵԽՆԻԿ	ELUS	B											
ԵՂՎԱՐԴԻ ՄԱՐԶԱԿՈՇԻԿՆԵՐԻ ՖԱ	EMKFC0	B	500.0	500.0	100								
ԷԼԵԿՏՐԱՄԵՔԵՆԱ	EMOR	B											
ԵՀՄԱ	EMTA	B											
ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՊԼԱՍՏՄԱՍ. ԳՆ	EPLG	B											
ԵՐԱԶ	ERAZ	B											
ԵՐ. ԺԱՄԱՑՈՒՅՑԻ ԳՆ	ERJG	B											
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ	ERKB	B											
ԵՐ. ՇԱՄՊԱՅՆ ԳԻՆԻՆԵՐԻ ԳՆ	ESHG	B											
[illegible] ԾԵՆ. ԳՆ (ԵՐԵՎԱՆ)	ETCG	B											
ԵՐ. ՏԵԽՆՈԼՈԳ. ՍԱՐՔ.ԵՐԻ ԳՆ	ETXS	B											
ՎԱՆ ԱՖ (ԵՐԵՎԱՆ)	EVAF	B											
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՆ - 1	EVG1	B											
ԳԱՎԱՌԻ ՀԱՑ	GAMC	B											
ԱՆԻՎ	GANV	B											
[illegible]	GARN	B											
[illegible]	GEGN	B											
[illegible]	GGAM	B											
ԳԵՂԱՄԱ	GGMA	B											
[illegible]	GKND	B											
ԳՅՈՒՄՐԻԻ ՄՍԻ ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ Կ/Տ	GMPG	B											
ՀԱՅԱԳՐՈԲԱՆԿ	HAGB	B											
[illegible]	HASH	B	100.0	100.0	3,180								
[illegible]	HATC	B											
ՀԱՅԾԽԱԽՈՏ	HATS	B	1,400.0	1,400.0	30								
[illegible]	HEHG	B											
ՀԱՅԷԼԵԿՏՐԱՄԵՔԵՆԱ	HELM	B											
ՀԱՅԿԱԲԵԼ	HKBL	B											
ՀԱՅՔԻՄՄԵՔԵՆԱ	HOMO	B											
ՀԱՅՔ ՇԻՆԱՆՅՈՒԹ	HSHN	B											
ՀԱՍՏՈՑԱՇԻՆԱԿԱՆ ԳՆ	HSNG	B											
ՋԵՐՄՈՒԿ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՐԻ ԳՆ	JHJG	B											
ԿԱՇԻ	KASH	B											
[illegible]	KMET	B											
ԿԱՄՈՒՐՋՇԻՆ	KMSH	B											
ԿՈՆԵԿՏ	KNET	B											
ԿԱՆԱԿԱ	KNKA	B											
ՌԵԼԵ ԳՆ (ԿԱՊԱՆ)	KREL	B											
ԿՈՇԿԱԳՈՐԾ ՄԱՍԻՍ	KSHM	B											
ԼԱՔԵՐԻ ՈՒ ՆԵՐԿԵՐԻ ԳՆ	LAQN	B											
ՄԱՔՈՒՐ ԵՐԿԱԹԻ ԳՆ	MQER	B											
ՄԱՐՏՈՒՆԻՇԻՆ	MRSH	B											
ՄԵՐՁԱՄՈՍԿՎԱՅԱՆ	MSKV	B											
ՄԱՍԻՍ ՏԱԲԱԿ	MSTB	B											
ՄԵՏՇԻՆ	MTSH	B											
ՆՈՒԲԱՐԱՇԵՆԻ ՏՐԻԿՈՏԱԺԻ ՖԱ	NBTF	B											
ՆԵՅՐՈՆ	NERN	B											
ՊԼԱՍՏԻԿ	PLAS	B											
ՊԵՐ. ՄԱՆԿ. ԳՐԱԵԿ. ԿԵՆՏՐՈՆ	PMGK	B											
ՓՈՔՐԻԿ ՆԱՐԵ	PORN	B											
ՌԱՍՏՐ ԳՆ	RSTR	B											
ՌԵԶԻՍՏՈՐ	RZTR	B											
ՍԵԼԵՆԱ	SELN	B											
ՇԻՆՄԵՔԵՆԱՆՈՐՈԳՈՒՄ	SHMN	B											
ԵՐ. ՇՈՒՔԱՆ ՏԵՔՍՏԻԼ Կ/Տ	SHTK	B											
ԿԱՏԱՐՈՂ. ՍԱՐՔ. ԳՆ	SKSG	B											
ՍԻՍԻԱԿԱՆ	SSKN	B											
[illegible]	STAN	B											
[illegible]	TASP	B											
ՏԱՎՐՈՍ	TAVR	B											
ՈՒԿՐՇԻՆ	UKSH	B											
ՄԻԱՎՈՐՎԱԾ ԲԱՆԿ	UNBK	B											
ՎԱՆԱՁՈՐԻ ԿՈՆՅԱԿԻ ՖԱ	VAKF	B											
[illegible] ԳՆ	VELG	B											
[illegible] ԳՆ	VEVG	B											
[illegible]	VSHK	B											
ՎԻՏԱՄԻՆՆԵՐԻ ԳՆ	VTMG	B											
ԵՐԵՎԱՆ-ԿԱՀՈՒՅՔ	YKHQ	B											
ԵՐ. ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ ԳՆ	YPHG	B											
ԵՐ. ՌԵԼԵԻ ԳՆ	YRLE	B											
[illegible]	ZNGP	B											

* [illegible]

** 4 [illegible]

Այլ տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am

©Armex

ԹԲԻԼԻՍԻ

«Վրացական բանակը Թուրքիայի օգնությամբ կբերվի ՆԱՏՕ-ի ստանդարտների»

Թբիլիսիում նման հայտարարություն է արել Թուրքիայի պաշտպանության նախարարության ԶՈւ գլխավոր շտաբի թիկունքի պետ, գեներալ-գնդապետ Ջաֆեր Օզքանը, որի գլխավորած պատվիրակությունը Վրաստան չորսօրյա այցի ընթացքում հանդիպումներ է ունեցել պաշտպանության նախարար Դավիթ Թեւզաձեի, ԶՈւ գլխավոր շտաբի պետ Ջոնի Փիրցխալաիշվիլու հետ, այցելել վրացական բանակի 11-րդ մոտոհրաձգային բրիգադի զորամաս:

Վրաստանի պաշտպանության նախարարությունից «Փրայմ նյուսին» տեղեկացրել են, որ հանդիպումների ընթացքում քննարկվել են Վրաստանի զինված ուժերին Թուրքիայի ֆինանսական օժանդակություն տրամադրելու հարցեր: Վերջին չորս տարիներին Թուրքիան դրամաշնորհների ձեւով Վրաստանի պաշտպանության նախարարությանը հատկացրել է 28 մլն դոլար, թուրքական ռազմական բարձրագույն հաստատություններում ուսանել են 180 վրացի սպաներ, եւ 526 սպաներ ուսում են ստացել Վրաստանում՝ Թուրքիայի տրամադրած միջոցներով:

Երեկ մամուլի ասուլիսում գեներալ-գնդապետ Ջաֆեր Օզքանը Վրաստանը համարել է Թուրքիայի համար «կարեւոր պետություն», որի «կայունությունը եւ անվտանգությունն ազդում են ոչ միայն Հարավային Կովկասի, այլեւ առավել ընդարձակ տարածաշրջանի վրա»: Վրաստանում կայունության պահպանումն ապահովելու համար անհրաժեշտ է, որ երկիրն ունենա ուժեղ տնտեսություն եւ ուժեղ բանակ, եւ Թուրքիան, իր հնարավորությունների սահմաններում պատրաստ է օժանդակել, ասել է Օզքանը:

Այն հարցին, թե հնարավո՞ր է վրաց-աբխազական հակամարտության գոտում թուրք խաղաղապահների տեղաբաշխումը, գեներալ-գնդապետը պատասխանել է, որ «նման հարց դնելը վաղ է» եւ խաղաղարար գործունեություն իրականացնելու համար «պետք է ստեղծվեն համապատասխան պայմաններ, ընդունվեն համապատասխան որոշումներ»:

Գեներալ-լեյտենանտ Դավիթ Թեւզաձեն ասուլիսի ընթացքում ասել է, որ վրացական բանակի 350 ներկայացուցիչները դուրս չեն բերվի Աբխազիայի Կոդորի կիրճից, մինչեւ այդ բարձրլեռնային շրջանի բնակիչների ապահովությունը չերաշխավորվի:

Վրաստանի պաշտպանության նախարար Դ. Թեւզաձեն գեներալ-գնդապետ Ջ. Օզքանին, վերջինիս ուղեկցող երկու այլ բարձրաստիճան զինվորականների Թուրքիայի եւ Վրաստանի միջեւ պաշտպանության ոլորտում համագործակցության ամրապնդման համար հանձնել է պատվավոր դիպլոմներ:

Շեւարդնաձեն խնդիր չի համարում ներկա փուլում Աբխազիայից ռուս խաղաղարարների դուրսբերումը

Վլ. Պուտինն ինձ հետ վերջերս հեռախոսազրույցում պատրաստակամություն է հայտնել անհապաղ ռուս խաղաղարարներին դուրս բերել վրաց-աբխազական հակամարտության գոտուց, եթե Վրաստանի ղեկավարությունը նման որոշում կայացնի, երեկ ավանդական ռադիոհարցազրույցում ասել է նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն: Վրաստանի ղեկավարը կողմ է արտահայտվել ռուս խաղաղարարների մանդատի վերանայմանը եւ նրանց վերահսկողության ընդլայնմանը դեպի Աբխազիայի խորքը՝ մինչեւ Գալիձգա գետի հոսքը: Շեւարդնաձեն ենթադրել է, որ մարտի 1-ին Ալմաթիում կայանալիք ԱՊՀ ոչ պաշտոնական գագաթնաժողովում խաղաղարարների մանդատի նման փոփոխությանը կողմ կլինի: Շեւարդնաձեն ասել է, որ խաղաղարարների մանդատի փոփոխության հարցը կքննարկվի երեքշաբթի Թբիլիսի ժամանող ՌԴ անվտանգության խորհրդի քարտուղար Վլ. Ռուշայլոյի հետ: Նախագահի կարծիքով, Վրաստանի բնակչության մեծամասնությունն այս փուլում դեմ կլինի ռուս խաղաղարարների դուրսբերմանը: «Պետք է լինել համբերատար եւ շրջահայաց», ասել է Շեւարդնաձեն, հիշեցնելով 1988 թ. մայիսը, երբ Գալիի շրջանից դուրս քշվեցին 55 հազար վրացիներ:

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Ռուսաստանը Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարի շինարարությանը մասնակցելու որոշում դեռեւս չի ընդունել

Ամերիկյան «Bechtel» ընկերությունը 2001 թ. հուլիսի 20-ին նախատեսում է ավարտել Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարի ինժեներական աշխատանքները, որոնք գնահատվում են 150 մլն դոլար: «Թրենդ» գործակալությունը հաղորդում է, որ արդեն վերջնականապես ճշտվել է նավթատարի՝ Ադրբեջանի եւ Վրաստանի տարածքով միջանցքը: Ներկայումս Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհանի հովանավորչական խմբի մեջ են Ադրբեջանի պետական նավթային ընկերությունը (SOCAR)՝ 45 տոկոս, բրիտանական «British petroleum»-ը՝ 25,72, ամերիկյան «Unocal»-ը՝ 7,74, նորվեգական «Statonal»-ը, թուրքական TPAO-ն՝ 5,08, ճապոնական «Itochu»-ն՝ 2,96, ամերիկա-սաուդյան «Delta Hess»-ը՝ 2,05 եւ իտալական ENI-ն՝ 5 տոկոս: Չի բացառվում, որ նախագծին միանալու ցանկություն հայտնեն այլ նավթային ընկերություններ: Նախնական ցանկություն են հայտնել ամերիկյան «Chevron Texaco»-ն եւ «Conoco»-ն, բրիտանա-հոլանդական RD «Shelle»-ը, կանադական «Alberta Energy»-ն, ռուսական «Lookoil»-ը եւ ЮКОС-ը:

«Ռուսաստանը Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարի շինարարությանը մասնակցելու որոշում դեռեւս չի ընդունել, քանի որ դեռեւս չկան վերջնական տնտեսական ցուցանիշները: Մենք հետաքրքրությամբ հետեւում ենք նավթատարի նախագծի մշակմանը՝ սպասելով պահին, երբ կարելի կլինի ընդունել ստույգ որոշում», Կրեմլում կայացած Հ. Ալիեւի եւ ՌԴ արտգործնախարարի հանդիպումից հետո լրագրողներին ասել է Ադրբեջանում ՌԴ դեսպան Ն. Ռյաբովը, հաղորդում է «Նովոստի» գործակալությունը:

«Բաքու-Թբիլիսի-Էրզրում գազատարը կկառուցվի: Օտարերկրյա ընկերությունները կասկած չունեն, որ այս խողովակաշարը տնտեսական առումով շահավետ է», «Բիլիք Դունյասի» գործակալությանն ասել է SOCAR-ի օտարերկրյա ներդրումների դեպարտամենտի պետ Վ. Ալեքպերովը: Այն հարցին, թե Իրանի՝ դեպի Հունաստան խողովակաշար կառուցելու մտադրությունը կարո՞ղ է ազդել Բաքու-Թբիլիսի-Էրզրում գազատարի վրա, Ալեքպերովը նշել է, թե այդ եւ Իրան-Հայաստան գազատարները երբեք չեն կառուցվելու:

Ավելացնենք, որ Ադրբեջանը նախատեսում է գազ արտահանել Շահդենիզ հանքավայրից: Իսկ մինչ այդ Ադրբեջանի գազի ներքին շուկայի պահանջները կապահովեն ռուսական «Իտեռա» եւ «Տրանսնավթ» ընկերությունները:

«Էնրոնի» նախկին ղեկավարի մահը նոր հարցեր է ծնում

Համաշխարհային էներգետիկայի հսկա, ամերիկյան «Էնրոն» կորպորացիայի սնանկացմանն «Ազգն» արդեն անդրադարձել է: Վերջին օրերի իրադարձություններն էլ ավելի խճճեցին առանց այն էլ բարդ իրավիճակը: Ուրբաթ հետմիջօրեին Հյուսթոնի (Տեխասի նահանգ) ոստիկանությունը հայտնաբերեց «Էնրոնի» նախկին փոխնախագահ Ջոն Բաքստերի դիակը: 43-ամյա Բաքստերն իր ավտոմեքենայում էր, գլխին՝ հրազենային վերք: Նա թողել էր մի գրություն, որի բովանդակությունը չի հրապարակվել:

Դատաբժշկական փորձաքննության տվյալները վկայում են ինքնասպանության մասին: Ոստիկանությունը չի վիճարկում, բայց որոշել է քննությունը շարունակել հավելյալ տեղեկություններ ստանալու նպատակով: Ամերիկյան ԶԼՄ-ները հաղորդում են, որ Բաքստերը մեկն էր այն անձանցից, ում քննիչները պատրաստվում էին հարցաքննել «Էնրոնի» աղմկալի սնանկացման կապակցությամբ: CNN հեռուստաընկերությունը չի բացառում, որ նրա ինքնասպանությունն ուղղակիորեն կապված է այդ սնանկացման հետ: Դեռ հունվարի 11-ին Սենատում տվյալ գործը քննող հանձնաժողովը Բաքստերից մի շարք փաստաթղթեր էր պահանջել գործի առնչությամբ:

«Էնրոնում» 10 տարուց ավելի աշխատելուց հետո՝ Ջոն Բաքստերն անսպասելիորեն հրաժարական տվեց 2001 թ. մայիսին: Բայց դրանից հետո էլ նա խորհրդատուի պարտականություններ էր կատարում եւ «Էնրոնի» (այժմ արդեն պաշտոնաթող) նախագահ Քենեթ Լեյի եւ 8 այլ կառավարիչների հետ, անկասկած, մասնակցում ֆինանսական մեքենայություններին: «Լիբերասիոն» թերթը նշում է, որ Բաքստերը թեեւ անցյալ տարի դժգոհություն է հայտնել ֆիրմայի պարտքերը քողարկող մի շարք գործառնություններից, բայց ինքն էլ խոշոր շահույթներ է ստացել. 500 հազար բաժնետոմս է վաճառել՝ ստանալով 35,2 մլն դոլար: Կոնգրեսում եւ արդարադատության նախարարությունում բացված դատաքննությունների շրջանակներում «Էնրոնի» 29 ղեկավարներ (ներառյալ Բաքստերը) ամբաստանվում են 1998 թ. հոկտեմբերից մինչեւ 2001 թ. նոյեմբեր բաժնետոմսերի վերավաճառքի շնորհիվ 1,1 մլրդ դոլար գրպանելու մեջ:

Ֆիրմայի նախկին ծառայողներից ոմանք պատմել են, որ Բաքստերն իրեն մասամբ պատասխանատու էր համարում «Էնրոնի» աղետալի վիճակի համար: «Նա հարգված էր եւ անկաշառ մարդ էր համարվում, բայց երեւի իր գաղտնիքներն ուներ», խոստովանել է գործընկերներից մեկը: Համենայն դեպս, նախկին փոխնախագահի մահն էլ ավելի խորացրեց «Էնրոնի» նստավայր Հյուսթոնում դեկտեմբերից ի վեր ստեղծված խուճապային իրավիճակը: Ուրբաթ երեկոյան դեմոկրատ հոգեւորական Ջեսի Ջեկսոնը եկեղեցում քարոզելիս «Էնրոնի» 4500 կրճատված ծառայողներին անվանեց «իր զորությանը չափից ավելի վստահ ընկերության նոր զոհեր»: Ոստիկանությունն իր հերթին հրապարակել է «Էնրոնի» մի շարք նախկին ծառայողների մերձավորների վկայությունները, որոնց համաձայն այդ ծառայողներից շատերը վերջին շաբաթներին մտածել են անձնասպանության մասին:

Պ. ՌԵՍԻՍՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՕՏ

Սաուդյան Արաբիան ԱՄՆ-ից խնդրել է թագավորության տարածքում կրճատել ռազմական ներկայությունը

Սպիտակ տան պաշտոնական ներկայացուցիչը երեկ հաստատել է դեռեւս մեկ շաբաթ առաջ ամերիկյան մամուլում շրջանառվող տեղեկությունները, որ Սաուդյան Արաբիան ԱՄՆ-ից խնդրել է թագավորության տարածքում կրճատել ռազմական ներկայությունը:

Մինչդեռ CNN ընկերությանը կիրակի օրը ԱՄՆ պաշտպանության քարտուղար Դոնալդ Ռամսֆելդը եւ պետքարտուղար Քոլին Փաուելը հերքել էին մամուլի հաղորդագրությունները, իբր թագավորական ընտանիքը խնդրել է երկրի տարածքից դուրս բերել հինգ հազարանոց զորակազմը: Երեկ Սպիտակ տան աշխատակազմի ղեկավար Էնդրյու Քարդը խոստովանել է, որ Սաուդյան Արաբիայից նման խնդրանք իրոք ստացվել է: Վերջինիս խոսքերով, մոտ ժամանակներում ԱՄՆ զինուժը կարող է դուրս բերվել Սաուդյան Արաբիայից:

Պակիստանում կորել է ամերիկացի լրագրող

Պակիստանում կորել է ամերիկյան «Ուոլ Սթրիթ ջորնըլ» թերթի աշխատակից Դենիել Փերլը: Նրա մասին տեղեկություններ չկան հունվարի 23-ից: Երեկ նման հայտարարությամբ հանդես եկավ «Դոու Ջոնս ընդ քոմփընի» հրատարակչությունը: Ամերիկացի լրագրողը Պակիստանում հատուկ թղթակցություն էր պատրաստում, բայց չորեքշաբթի օրը նախատեսված ժամին նա կապ չհաստատեց խմբագրության հետ: Ներկայումս հրատարակչությունն ամերիկյան եւ պակիստանյան իշխանությունների հետ մեկտեղ որոնում է լրագրողին: Ռոյթեր գործակալությունը միաժամանակ նշում է, որ տեղեկություններ չկան, թե Պակիստանի որ քաղաքում էր աշխատում ամերիկացի լրագրողը:

Ձերբակալվել են իտալական մաֆիայի պարագլխի մերձավորները

Իտալացի ոստիկանները ձերբակալել են մաֆիայի պարագլուխ Բեռնարդո Պրովենզանոյի 28 մերձավորների: Հանցագործությունների դեմ պայքարի բաժնի վարիչ Ռոբերտո Ցենտարոյի կարծիքով, շատ կարեւոր այդ գործողության շնորհիվ ոստիկանությունն «ընդհուպ մոտեցել է մաֆիայի պարագլխի ձերբակալմանը»: Հիշյալ 28 անձինք մեղադրվում են կազմակերպված հանցագործությունների մասնակից լինելու եւ Պրովենզանոյին թաքցնելու մեջ:

Բեռնարդո Պրովենզանոն իտալական մաֆիայի պարագլուխ դարձավ 1993 թ.՝ փոխարինելով ձերբակալված Սալվատորե «Տոտո» Ռինային: Ոստիկանության կարծիքով, Պրովենզանոն ներկայումս Սիցիլիայում է:

Պ. Ռ.

Ահաբեկչություն Երուսաղեմի կենտրոնում

«Մի արաբուհի մտավ խանութ: Հարցրի՝ ինչո՞վ կարող եմ օգնել: Նա չափազանց լարված էր եւ արագ դուրս եկավ խանութից», պատմել է կիրակի օրը Երուսաղեմի կենտրոնում տեղի ունեցած ահաբեկչության ականատեսներից մեկը: Մահապարտ արաբուհին իրեն պայթեցրել է Երուսաղեմի Յաֆո փողոցում, ժամը 12:20-ին, որի հետեւանքով մահացել է մեկ եւ վիրավորվել 150 քաղաքացի: Նրանցից չորսի վիճակը ծանր է, միջին ծանրության վնասվածք ստացած 20 քաղաքացիներ դեռեւս հիվանդանոցում են: Պայթյունից վնասվել են 20-ից ավելի խանութներ: Սա Երուսաղեմի կենտրոնում տեղի ունեցած 8-րդ ահաբեկչությունն էր:

Պաղեստինի Ինքնավարությունը դատապարտել է Երուսաղեմի ահաբեկչությունը եւ Մ. Նահանգներից պահանջել տարածաշրջան ուղարկել դիտորդ Էնտոնի Զինիին:

Շվեդիայի արտգործնախարար Աննա Լինդը երեկ մեղադրել է Մ. Նահանգներին՝ պաղեստինցիների հանդեպ դրսեւորած դիրքորոշումը համարելով խիստ վտանգավոր: «Կարծում եմ, որ Արաֆաթին ահաբեկիչների հետ նույնացնելը հիմար եւ վտանգավոր քաղաքականություն է, որը դեմ է խաղաղության կարգավորմանը եւ ընդունակ պատերազմ բռնկելու Մերձավոր Արեւելքում», ասել է Շվեդիայի արտգործնախարարը: Եվրամիության դիտորդը այսօր Ռամալլայում կհանդիպի Յասեր Արաֆաթի հետ:

Ռ. Պ.

ԱԶԳ

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Անհայտ մի մոլորակից զանգակների զրնգուն հնչյունների ձայն ես լսում՝ անաղարտ, մաքրամաքուր, որտեղ ամեն ինչ գեղեցիկ է, ու նույնքան անեղծ են նախաստեղծ գոյությունները: Խորհրդանշանային պատկերներով լեցուն զարմանահրաշ մի աշխարհ է փռվում հայացքիդ ներքո՝ հանելուկային, բայց եւ պարզ՝ առավոտի պես ջինջ: Աստղաբույլերով ու փոքրիկ լուսակիրներով լեցուն, երազի ու երեւակայության պաստառի մեջ ես հայտնվում: Սա Արեւշատ Ավագյանի աշխարհն է՝ բանաստեղծորեն շաղախուն գունային վիճակների արտահայտություններով: Այստեղ ամեն գույն ու նշան իմաստավորում ունի, եւ սա այդ ձայնը աղոթքի պես ուղղված է աստղերն ստեղծողին»: Անսահմանին ու Հավերժին, Տիեզերական արարչությանը հղված երկրածին մարդու խոսք է սա, երբ ինքդ քեզ ճանաչելի ես դառնում եւ ըմբռնում քեզ տրված փորձությունների իմաստը: Հոգեւոր տարածության անսահմանության մեջ է, որ մարդու ստեղծագործ էությունն իրապես ազատ է, եւ երբ բացվում են այդ դռները, սահմանները վերանում են, եւ ստեղծագործումը թեւակոխում է նոր փուլ: Կյանքը, առավելապես արվեստը որոնումների մեծ ընթացք է: Արեւշատ Ավագյանը որոնումների կիզակետում է, իր ներքին հայտնությունը նկարներում՝ իրերի ու երեւույթների անպաճույճ

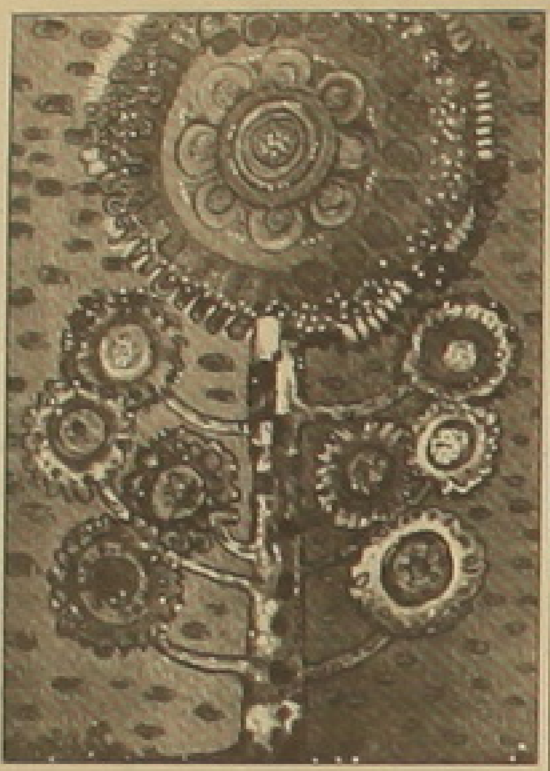

Լույսի ճանապարհին

Արեւշատ Ավագյանի գեղանկարչական ստեղծագործությունների ալբոմը

ինտուիտիվ ընկալման մակարդակում անգամ նկատելի եւ նույնքան տեսանելի է: Երազ թե՞ կյանք, հեքիաթ թե՞ իրականություն. այստեղ ամեն նրբագծի ու պատկերաշարքի մեջ մանկության հեքիաթ կա՝ լույսի ծնծղաներով: Այս լույսն առկայծում է նրա բոլոր ստեղծագործություններից, որ իրենց տրամաբանական ամփոփումն են գտել հիմնաշիտ այս ալբոմում («Մշակույթի հայկական ֆոնդ», 2001 թ., «Տիգրան Մեծ» հրատարակչություն):

«Նա, ասում է իմ ներքին ձայնը, նման է մի լապտերի, որ խավարի մեջ խոսում է լույսի ձայնով, եւ

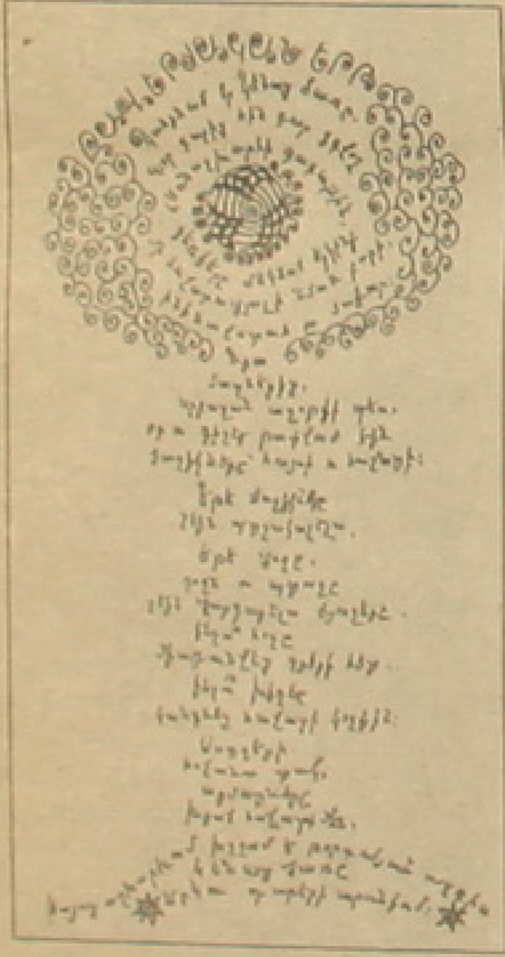

նախնականությամբ, վերածվում է խորհրդանիշների՝ անհատական մեկնաբանության հիմնաշիտ դրոշմով:

Կյանքի շարունակական ընթացքի (մեր շուրջը եւ մեր իսկ ներսում), երեւույթների շարժառիթների մեկնաբանություններն այնքան բազմազան են, որքան մարդկային փաղափկրությունները, մարդկայինի միտքն ու ընկալումները: Իրականում արարչագործության «ծրագիրը» թանձրաշերտ վարագույրով անջրպետված է մեր գիտակցությունից, այն մեզ չի երեւութանում, քանի խճճված ենք կյանքի տենդագին վազքում: Այս առաքելությունն ընկած է արվեստագետների ուսերին՝ գեղարվեստական արտահայտչամիջոցների օգնությամբ տեսանելի դարձնելու անտեսանելին: Արեւշատ Ավագյանի նկարներում երկիրն ու երկինքը միաձուլված են, տաճարներն աստղազարդ երկնքից են կախված, ժամանակները բացակայում են, ձկները չեն խեղդվում առանց ջրերի: Ուզում ես հարցնել, թե որտեղ է այդ իրականությունը, նա չի՞ ապրում արդյոք մեզ հետ, ու այստեղ էլ հիշում եմ XIX դ. ամերիկյան տրանսցենդենտալիստ բանաստեղծ, փիլիսոփա Ռալֆ Ուոլդո Էմերսոնի խոսքերը. «...Կառուցիր քո սեփական աշխարհը: Մտքում ու հոգում ծնված անաղարտ գաղափարին կյանքդ համապատասխանեցնելուն պես ազատություն կստանան հոգուդ վեհ ծավալումները: Ոգու վեհացումներին կհետեւեն համապատասխան հեղափոխական փոփոխություններն իրերի աշխարհում: Արագորեն ի չիք կդառնա ամենայն տհաճը՝ խոզերն ու սարդերը, օձերն ու ժանտախտը, հոգեբուժարաններն ու բանտերը, ոխն ու ոսոխը. դրանք անցողիկ են ու շուտով կվերանան իսպառ: Արեւը կխանձի, իսկ քամին կցրի բնության մեջ եղած աղտն ու տականքը: Ինչպես հարավից եկող ամառն է իր գալուստը նախապատրաստում՝ ձյունը հալեցնելով եւ երկիրը կանաչով ծածկելով, այնպես էլ ոգին զարդարելու է իր ուղին գեղեցկությամբ»:

Կարծես սա էլ անում է արվեստագետը, ստեղծում է իր աշխարհը նրբահյուս գծերից ու գույներից, որտեղ «Ներաշխարհի ձյունոտ օրն» անգամ գունեղ է, ուր անմեղությունը նվիրում ու սրբագործում է. «Գույների պոեզիայով նա ինձ՝ արվեստասերիս, տանում է գեղեցկության աշխարհ, որտեղ մարդկային հոգին մաքրվում է՝ հասնելով կատարյալի» (Էդ. Մեժելայտիս):

Ապրված ու իմաստավորված կյանքի շարակցված մի պատմություն է ամփոփված գեղանկարչական այս ալբոմում՝ կյանքի, տիեզերքի մասին բազում հարցականներով. «Եթե ծաղիկները չէին պտղակալելու, եթե ցողը, շողն ու պտուղը չէին զարդարելու ճյուղերը, ինչո՞ւ հողը միաբանվեց ջրերի հետ, ինչո՞ւ խիղճը կանգնեց հավատի կողքին»:

Ստեղծագործումի այս ճանապարհը սկսվում է ծննդի խորհրդից ու տոհմածառից, հայրենի լեռնաշխարհի տաք գույներից դեպի երրորդության տեսիլքը, լույսի աղբյուրը...

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Ստեփան Կազանճյանի առաջին ֆիլմը

Փարիզյան փոքրիկ կինոդահլիճներից մեկում օրեր հանդիսատեսի դատին ներկայացվեց ֆրանսահայ երիտասարդ կինոբեմադրիչ Ստեփան Կազանճյանի առաջին լիամետրաժ ֆիլմը, որը պատմում է պատանիների կյանքի մասին: Դերակատարները պատանիներ եւ երիտասարդներ են: Ինքը՝ Ստեփանը, ընդամենը 28 տարեկան է: Ֆիլմը կոչվում է «Սեքսի բոյզ կամ ինչպես չափահաս դառնալ սիրո մեջ» եւ հիմնականում կատակերգական բնույթ ունի: Փարիզի «Աշխարհ» թերթը գրում է, որ ֆիլմում շատ են զավեշտական տեսարանները: Գլխավոր հերոսները 3 պատանիներ են՝ Սեբը, Մանյուն եւ Ֆրանկը, որոնք հաճախ հայտնվում են ծանր իրավիճակներում, բայց ի վերջո «հասունանում են» սիրո համար: Ֆիլմի երկխոսությունները, դերասանական խաղը եւ արագ ռիթմը հաճելիորեն զարմացրին հանդիսատեսին, արձանագրում է թերթը:

Պ. Ք.

Չին գրողի երկը՝ Սերժ Ավետիքյանի բեմադրությամբ

2001 թ. հուլիսի 18-ին Ավինյոնի (Ֆրանսիա) փառատոնում ներկայացվել էր չին հեղինակ Գաո Սինցյանի «Գրականության գոյապատճառը» գործը: Ինչպես եւ նախատեսված էր, 2002 թ. հունվարի 11-ից մինչեւ փետրվարի 2-ը այն ներկայացվում է Փարիզում՝ «Ֆրանսերենի միջազգային թատրոնում»:

Գրականության 2000 թ. Նոբելյան մրցանակի դափնեկիր Գաո Սինցյանի հանրահայտ խոհափիլիսոփայական երկի բեմադրությունն իրականացրել է ֆրանսահայ անվանի բեմադրիչ Սերժ Ավետիքյանը՝ փոքր-ինչ կրճատելով տեքստը: «Գրականության գոյապատճառն» արծարծում է զանազան թեմաներ: Այն պարունակում է հեղինակի խոհերը, մենախոսությունները, երկխոսությունները, արտացոլում գրողի «թույլ», բայց ճշմարտացի» ձայնը: Գրողի կերպարը մարմնավորում է Համմու Գրայան: Թեմաներից յուրաքանչյուրը ներկայացվում է առանձին տեսարանով: Ըստ այդմ փոփոխվում են իրերի տեղադրությունը, ռիթմը եւ հագուստը: Երաժիշտները թեեւ մուսաներ են, բայց նաեւ գործող անձինք են եւ խոսակիցներ (Գագիկ Մուրադյանը նվագում է քամանչա, Կլոդ Չամիչյանն ու Թիերի Լյուն՝ կոնտրաբաս): Բեմադրիչը մարդկային ձայնի եւ երաժշտության յուրօրինակ ներդաշնակություն է ստեղծել:

Պ. Ք.

ԱԿՑԻԱ

Ճերմակ իրականության եւ անուրջների սահմանագծին

Տարեմուտից առաջ, 60-ականների ամենավառ ներկայացուցիչներից մեկը՝ Հենրի Էլիբեկյանը, իր նոր վերանորոգված արվեստանոց-պատկերասրահում հանդիսատեսի դատին ներկայացրեց մարդու հոգին ու երեւակայությունը հարստացնող արդիաշունչ նախագիծ մանիֆեստ՝ «Սիրեցեք մարդուն», «Բանաձեւեր մանժետների վրա» ինտրիգող ծրագրով: Նախագիծը ներառում էր չորս օբյեկտ-ինստալացիաներ («Արդուկ», «Փաղաքշել մարդուն», «Բանաձեւեր մանժետների վրա. Այնշտայնի շապիկները», «Սիրեցեք մարդուն»): Երրորդ հազարամյակի շեմին, երբ մարդկությունը ապրում է խոշոր կատակլիզմներ, «երազում եւ արթնի» տեսնում սեպտեմբերի 11-ի ապոկալիպսյան տեսիլներ, հայ արվեստագետն առաքելական խորհրդով մարդկանց սիրելու, ներելու համամարդկային ձայներ է հնչեցնում, առօրյա քաոսում մոլորված մարդկային ես-ը լցնում դաշնությամբ տոգորված գեղարվեստա-գաղափարական հղումներով: Արվեստանոցում հավաքված հոծ բազմության ակնապիշ հայացքները նախ եւ առաջ ուղղված էին հեղինակին, որի բանավոր խոսքը առավել մատչելի էր դարձնում մարդկային եւ առարկայական ձեւ-նշանների տարիմաստ շերտերը: Ծրագրի բոլոր հատվածներում հեղինակային ներկայությունը մի առանձնահատուկ մոգական ուժով դիտողին էր փոխանցում առավել քան հասկանալի միտք-զգացումներ՝ արդի աշխարհի բիրտ ու դաժան էությանը հակադրելով աստվածային սիրո վրա հիմնված գութ, բարություն եւ ներողամտություն: Խորհրդանշական մաքուր ճերմակն իշխում էր ողջ արվեստանոցում: Հեղինակը, պերսոնաժները (դարակների մեջ վախից կծկված երեխաներ, մոնիտորի էկրանին դեմքն ու գլուխն արդուկող արվեստագետը), առարկայական մանրամասները մաքուր սպիտակի մեջ իրականության եւ երազի սահմաններն էին ամբողջացնում. ճերմակի մթնոլորտն անհասկանալի կերպով մերձեցրել էր մարդկանց եւ այդ սիրո դաշտում գույնը, ձեւը, հոգեւոր երգը միախառնվելով ստեղծում էին անանձնական թեթեւություն, ոգեկանություն:

Ակցիա-գործողության վերջին ակորդին («Սիրեցեք մարդուն») Հ. Էլիբեկյանը ներկա գտնվողներին խնդրելով պահանջից ողջագուրվել միմյանց հետ՝ ի նշան հոգիների խաղաղության ու հաշտության, հոգեւոր մերձեցման եւ ընդհանրականության: Ծանոթ-անծանոթների միմյանց ողջունելու արարողությունը մեզ ինչ-որ տեղ հիշեցնում էր հայոց պատարագի ավարտին մարդկանց ողջագուրվելու ավանդական ծիսակատարությունը, որն այս դեպքում իրագործվում էր արվեստային դաշտում, հեղինակի կամոք:

Հանդիսատեսի համար մի վերջին անակնկալ էր Հ. Էլիբեկյանի առաջարկն իր ճերմակ խալաթի վրա որեւէ գրային տեքստ թողնելը, եւ իսկույն տարբեր գույնի ֆլոմաստերների շարժումները դարձան բանաձեւեր, նշաններ, նոտագրություններ, տողի միջով անցնող սլաքներ, սիրո խոստովանություններ: Բոլորի աչքի առջեւ, րոպեների ընթացքում ծնվեց մի նոր ստեղծագործություն, որի հեղինակն արդեն հանդիսատեսն էր, նրա ինտելեկտուալ վավերացումները (այդ ընթացքում հատկապես ակտիվ էին գրող Աղասի Այվազյանը, արվեստաբան Հենրիկ Իգիթյանը, երաժշտագետ Սվետլանա Սարգսյանը): Արվեստանոցային միջավայրը դարձել էր կենդանի ստեղծագործության դաշտ, որն էլ կարծում ենք նպատակադրվել էր հեղինակը: Սովորական դիտողին մասնակից դարձնել արվեստաստեղծ գործողությանը, նրան կտրել առտնին տաղտուկից եւ փոխադրել հոգեւոր դաշտ- ահա ակցիայի բուն նպատակը, որն արվում է ժամանակի եւ տարածության կոնկրետ կտրվածքում, նախապես նշված գաղափար-ծրագրով:

Հ. Էլիբեկյանի արվեստի մասշտաբայնությունը (գեղանկար, քանդակ, գրաֆիկա, ռեժիսուրա, բեմանկարչություն, ավանգարդյան օբյեկտներ) եզակի երեւույթ է մեզանում եւ արդեն չորս տասնամյակից ավել լարվածության մեջ է պահում հայ արվեստասերին: Միշտ ավանգարդյան ուղղվածություն ունեցող նրա արվեստը համաքայլ է ընթանում ժամանակի հետ եւ նրա տարբեր տարիներին իրագործված պերֆորմանսները (հեղինակի մասնակցությամբ մտահղացված գեղարվեստական գործողություն) այդ ուղղության ծիծեռնակներն են եղել մեզանում եւ սնել եկող սերունդներին («Յակուլով», «Նախիջեւան, Արցախ, Հայաստան», «Անհավասությունից դեպի հավասք», «Բաքոս»): Նոր սերնդի ավանգարդյան արվեստի առաջատարներից Նարեկ Ավետիսյանը (Մինասի որդին) Հ. Էլիբեկյանին հրավիրել է Գյումրիում կազմակերպվող միջազգային հերթական բիենալեին, ուր նա Մինասին նվիրված ակցիա-գործողություն է իրագործելու: Ավագ եւ երիտասարդ սերնդի ներկայացուցիչների համագործակցությունը մի նոր աստիճանի կարող է բարձրացնել արդի հայ արվեստի անվանգարդյան թեւը եւ տեսանելի դարձնել նրանց միջազգային ասպարեզում:

Արվեստագետի նորաստեղծ արվեստանոց-պատկերասրահը այս տարի պլանավորել է անցկացնել «Զրույցներ թատրոնի մասին» միջոցառումը, ինչպես նաեւ կազմակերպել նոր ցուցահանդեսներ եւ համերգներ:

ՊՈՂՈՍ ՀԱՅԹԱՅԱՆ

ՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

«Ես կուսակցական ժողովի էի»:

Ծանոթ-անծանոթ մրցակիցներ

ՀՀ հավաքականը չի հանդիպել միայն հույների հետ

«Ազգն» իր ընթերցողներին տեղեկացրել էր ֆուտբոլի Եվրոպայի 2004 թ. ընտրական մրցաշարի վիճակահանության արդյունքների մասին: Այսօր ներկայացնում ենք ընտրական 6-րդ խմբում ընդգրկված ՀՀ հավաքականի մրցակիցներին, նրանց հետ նախկինում անցկացրած հանդիպումների արդյունքները:

Կարծում եմ թե Հայաստանում, թե Ուկրաինայում առանց խանդավառության ընդունեցին այն լուրը, որ երկու երկրների հավաքականները կրկին ընդգրկվել են ընտրական միեւնույն խմբում: Այդ փաստից հասկանալի դժգոհ պետք է լինեն ուկրաինացիները, որոնք երկու անգամ ՀՀ հավաքականի հետ հանդիպումներում թանկարժեք միավորներ կորցնելով՝ զրկվել են եզրափակիչի ուղեգրից: Երկու երկրների ազգային հավաքականների ճանապարհներն առաջին անգամ հատվել են 1998 թ. աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարում: Ընտրական 9-րդ խմբում ՀՀ հավաքականը Խորեն Հովհաննիսյանի գլխավորությամբ գրավեց 4-րդ տեղը՝ ցույց տալով լավագույն արդյունքն ընտրական մրցաշարերում: Ուկրաինացիների հետ առաջին հանդիպումը կայացավ 1997 թ. մայիսի 7-ին Կիեւի «Օլիմպիական» մարզադաշտում: Խաղասկիզբը խոստումնալից էր ուկրաինացիների համար: Արդեն 6-րդ րոպեին Անդրեյ Շեւչենկոն գրավեց Բերեզովսկու պաշտպանած դարպասը: Սակայն հետագայում մեր ֆուտբոլիստները հավասարեցրին ոչ միայն խաղը, այլեւ՝ հաշիվը: 74-րդ րոպեին նրանց ձեռնարկած գրոհը պսակվեց հաջողությամբ: Ասատուրյանը աջ եզրով առաջ շարժվելով, գնդակը կախեց տուգանային հրապարակ, որտեղ Ավալյանը գլխով այն հասցեագրեց ձախ թեւում խնամակալությունից դուրս մնացած Արթուր Պետրոսյանին, որն էլ ընթացքից գրավեց դարպասը: Խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի, իսկ այդ 2 միավորի կորուստը շատ թանկ նստեց ուկրաինացիներին: Ճիշտ է, ավարտական խաղում, Երեւանում հայ ֆուտբոլիստները հյուրերի նկատմամբ բարեհամբույր գտնվեցին՝ զիջելով 0-2 հաշվով (գոլերը՝ Շեւչենկո, Մախինով), սակայն ուկրաինացիները խմբում գրավեցին 2-րդ տեղը՝ 2 միավորով հետ մնալով եզրափակիչի ուղեգրին արժանացած Եվրոպայի չեմպիոն Գերմանիայի հավաքականից: Անցումային խաղում ուկրաինացիներին չհաջողվեց լուծել եզրափակիչ դուրս գալու խնդիրը:

Ընտրական հաջորդ մրցաշարում՝ 2000 թ. Եվրոպայի առաջնության ուղեգրերի համար պայքարում, ուկրաինացիներն այս անգամ «սայթաքեցին» Երեւանում: 7-րդ տուրում, հունիսի 9-ին «Հրազդան» մարզադաշտում կայացած խաղում դարպասները մնացին անառիկ (Կիեւում ուկրաինացիները հաղթել էին 2-0 հաշվով. գոլերը՝ Սկաչենկո, Գուսին): Երկու միավորի կորուստը կրկին ճակատագրական եղավ ուկրաինացիների համար, որոնք ուղեգիրը զիջեցին ֆրանսիացիներին՝ նրանցից հետ մնալով ընդամենը 1 միավորով: Անցումային խաղում ուղեգիր նվաճելու փորձը կրկին անհաջողությամբ ավարտվեց:

Վիճակահանության fճահածույfով 2002 թ. աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարում էլ Հայաստան-Ուկրաինա ֆուտբոլային հակամարտությունը շարունակվեց: Ճիշտ է, այս անգամ 2 խաղերում էլ հաջողությունն ուղեկցեց ուկրաինացիներին (Երեւանում՝ 3-2, Լվովում՝ 3-0), սակայն նրանք բավարարվեցին միայն 2-րդ տեղով՝ անցումային խաղերում չկարողանալով հաղթահարել գերմանացիների դիմադրությունը: Այսպիսով, Հայաստանի եւ Ուկրաինայի հավաքականների միջեւ կայացել է 6 հանդիպում (բոլորն ընտրական մրցաշարերում), որից 2-ն ավարտվել է ոչ-ոքի, 4-ում հաղթել են ուկրաինացիները: Մեր ֆուտբոլիստները խփել են 3 գնդակ, սեփական դարպասը բաց թողնելով 11-ը: Հետաքրքիր է, որ բոլոր 3 գոլերի հեղինակն էլ Արթուր Պետրոսյանն է: Ուկրաինացիներից առավել աչքի է ընկել Անդրեյ Շեւչենկոն՝ 5 անգամ գրավելով ՀՀ հավաքականի դարպասը:

Իտալացիների հետ առայժմ միակ ծանոթությունը կայացել է 1996 թ. Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարում, որտեղ Իտալիայի ընտրանին վստահորեն գրավեց առաջին տեղը (+8=2-0, 25-4): Խմբի առաջատարի հետ մեր ֆուտբոլիստների առաջին հանդիպումը տեղի է ունեցել 1995 թ. ապրիլի 26-ին «Հրազդանում» եւ ավարտվել հյուրերի հաղթանակով՝ 2-0 (գոլերը՝ Նադալ, Գոյկոեչեա): Հունիսի 7-ին Սեւիլիայի «Սանչես Պիսխուան» մարզադաշտում կայացած խաղում իտալացիներին մեծ դժվարությամբ հաջողվեց կոտրել հայ ֆուտբոլիստների դիմադրությունը: 64-րդ րոպեին Հիեռոյի 11 մ հարվածով խփած գոլը հաղթանակ պարգեւեց դաշտի տերերին:

Հյուսիսային Իռլանդիայի հավաքականի հետ էլ առայժմ մեր ֆուտբոլիստների ճակատագրերը մեկ անգամ են բախվել: 1998 թ. աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարում կայացած երկու խաղերն էլ ավարտվել են ոչ-ոքի: 1996 թ. հոկտեմբերի 5-ին Բելֆաստի «Վինզոր փարկում» կայացած խաղում առաջինը հաջողության հասան հայ ֆուտբոլիստները: 8-րդ րոպեին հավաքականում իր նորամուտը գոլով նշանավորեց Էրիկ Ասատուրյանը: 30-րդ րոպեին Լենոնը վերականգնեց հավասարակշռությունը: 1997 թ. ապրիլի 30-ին «Հրազդանում» գոլ չգրանցվեց: Ընտրական մրցաշարում Հս. Իռլանդիան գրավեց 5-րդ տեղը (+1=4-5, 6-10)՝ մեկ միավորով զիջելով մեր ընտրանուն:

Հայաստան-Ուկրաինա հանդիպումների լավագույն ռմբարկուներ Անդրեյ Շեւչենկոն ու Արթուր Պետրոսյանը

Ընտրական 6-րդ խմբում մեր վերջին՝ 4-րդ մրցակիցը Հունաստանի հավաքականն է, որի հետ առայժմ չենք հանդիպել: Հիշեցնենք, թե ինչպե՞ս հանդես եկան մեր մրցակիցները 2002 թ. ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարում:

Իսպանացիներն այս անգամ էլ վստահ խաղացին՝ ընտրական 7-րդ խմբում գրավելով առաջին տեղը եւ նվաճելով եզրափակիչի ուղեգիրը: Իսպանացիները սեփական դաշտում հաղթեցին բոլոր մրցակիցներին (Ավստրիա՝ 4-0, Իսրայել՝ 2-0, Բոսնիա՝ 4-1, Լիխտենշտեյն՝ 5-0), հյուրընկալվելիս վաստակեցին 8 միավոր (Ավստրիա՝ 1-1, Իսրայել՝ 1-1, Բոսնիա՝ 2-1, Լիխտենշտեյն՝ 2-0):

Հյուսիսային Իռլանդիայի հավաքականը 3-րդ խմբում 6 թիմերի մրցավեճում գրավեց 5-րդ տեղը (+3=2-5, 11-12): Անվստահ հանդես եկան նաեւ հույն ֆուտբոլիստները, որոնք ընտրական 9-րդ խմբում 5 թիմերի մեջ գրավեցին 4-րդ տեղը (+2=1-5, 7-17): Ավելորդ չէ նշել, որ հույների մրցակիցների թվում էին ֆուտբոլային «հսկաներից» Անգլիայի եւ Գերմանիայի հավաքականները: Ի դեպ, վերջին տուրում հույները մրցակցի դաշտում պաշտպանեցին ոչ-ոքի (2-2) խաղացին անգլիացիների հետ, ընդ որում, խաղը շահում էին 2-0 հաշվով: Այնպես որ, հույն ֆուտբոլիստներն էլ մեծ ներուժ ունեն:

Ուժերը փորձարկում են Կիպրոսում

Կիպրոսում ուսումնամարզական հավաքի մեջ գտնվող Երեւանի «Սպարտակն» ու «Բանանցը» ստուգողական հանդիպումներ են անցկացրել: «Բանանցը» հունվարի 24-ին ուժերը չափել է Կորեայի բարձրագույն խմբի առաջնությունում 5-րդ տեղում ընթացող «Հոնդա» ակումբի հետ: Խաղն ավարտվել է ոչ-ոքի (1-1): Մեր թիմից գոլի հեղինակ է դարձել «Բանանցի» նորեկ, երիտասարդ Տիգրան Ղարաբաղցյանը, որը հանդես էր գալիս «Մալաթիայում»: Երկրորդ հանդիպումը հայ ֆուտբոլիստներն անցկացրել են երեկ: Մրցակիցն Ուկրաինայի բարձրագույն խմբի մասնակից Դոնեցկի «Մետալուրգն» էր: Առաջին խաղակեսում ուկրաինացիները խաղադաշտ էին դուրս բերել հիմնական կազմը: Մինչ ընդմիջում կողմերը 2-ական գնդակ փոխանակեցին: Մեր թիմից աչքի ընկան Հակոբ Մամուլյանն ու Արթուր Մինասյանը: Երկրորդ խաղակեսում թարմ ուժեր դաշտ մտցնելով, ուկրաինացիները խփեցին հաղթական գնդակը: Մինչ հավաքի ավարտը, նախատեսված են հանդիպումներ Կեմերովոյի «Կուզբասի» եւ չեխական «Սպարտակ» Տրնավա ակումբի հետ:

«Սպարտակն» առաջին խաղում 4-0 հաշվով հաղթել է Կիպրոսի առաջնության 2-րդ դիվիզիոնի մասնակից «Ապոլոնիային»: Գոլերը խփել են Հայկ Հակոբյանը (2), Ռոմեո Ջենեբյանն ու Հովհաննես Դեմիրճյանը: Երկրորդ խաղը Մոսկվայի «Դինամոյի» երիտասարդական կազմի հետ ավարտվել է մրցակցի հաղթանակով (2-1), ընդ որում հաղթական գնդակը դինամոյականները խփել են 11 մ հարվածով: «Սպարտակից» աչքի է ընկել Տիգրան Հովհաննիսյանը: Վաղը «Սպարտակը» կհանդիպի «Ալանիայի» հետ: Փետրվարի 2-ին նախատեսված է ընկերական հանդիպում Դոնեցկի «Մետալուրգի» հետ, իսկ 3 օր անց՝ Կիպրոսի բարձրագույն խմբի թիմերից մեկի հետ:

«Բանանցն» ու «Սպարտակը» Երեւան կվերադառնան փետրվարի 6-ին: Կարճատեւ դադարից հետո նախատեսվում է փետրվարի 10-ին մեկնել Հոլանդիա՝ ուսումնամարզական նոր հավաքի:

Կիեւի «Դինամոյի» չորրորդ բաժակը

Մոսկվայում ավարտվեց ֆուտբոլի ԱՊՀ չեմպիոնների գավաթի հոբելյանական՝ 10-րդ խաղարկությունը: Ինչպես եւ սպասվում էր, եզրափակիչում գլխավոր մրցանակը վիճարկեցին 6-ակի գավաթակիր Մոսկվայի «Սպարտակը» եւ մրցաշարի եռակի հաղթող Կիեւի «Դինամոն»: Մրցակիցներն արդեն 4-րդ անգամ էին միմյանց հետ վիճարկում գլխավոր մրցանակը: Երկու անգամ (1997, 1998 թթ.) հաղթել էր «Դինամոն», մեկ անգամ (1999 թ.) հաջողությունն ուղեկցել էր սպարտակցիներին:

Երկու թիմերն էլ խաղադաշտ էին դուրս եկել օպտիմալ կազմերով: Խաղասկզբում մրցակիցները մեկական գնդակ փոխանակեցին: Հաշիվը 4-րդ րոպեին բացեց Ցիխմեյստրուկը, 3 րոպե անց Խացկեւիչը գլխի հարվածով վերականգնեց հավասարակշռությունը: Արդյունավետ էր նաեւ առաջին խաղակեսի վերջին րոպեն: Դանիլեւսկին կրկին առաջ մղեց սպարտակցիներին, իսկ Պեեւը հավասարեցրեց հաշիվը:

Երկրորդ խաղակեսն ակտիվ սկսեցին կիեւցիները եւ 63-րդ րոպեին Բելկեւիչը 3-րդ գնդակն ուղարկեց սպարտակցիների դարպասը: Գոլը սթափեց սպարտակցիներին մեծ ուժերով գրոհել մրցակցի դարպասը: Կիեւցիները հմտորեն պաշտպանվելով, 85-րդ րոպեին նոր հաջողության հասան փաստորեն վճռելով խաղի ելքը: Ձախ թեւով Նեսմաչնու փոխանցումը եզրափակեց Իդախորը: Ճիշտ է, դրան հետեւեց Սիչեւի հոյակապ գոլը, սակայն դա սպարտակցիներին չփրկեց պարտությունից: Հաղթելով 4-3 հաշվով, Կիեւի «Դինամոն» չորրորդ անգամ նվաճեց «Համագործակցության գավաթը»:

Մրցաշարի խորհրդանշական հավաքականի կազմն այսպիսին է. Ռեւա («Դինամո»), Վաշչուկ («Դինամո»), Բոդնար («Դինամո»), Կեբե («Սպարտակ»), Զեմլինսկի («Սկոնտո»), Խացկեւիչ («Դինամո»), Բույսկուս («Սկոնտո»), Ցիխմեյստրուկ («Սպարտակ»), Բելկեւիչ («Դինամո»), Բեսչաստնիխ («Սպարտակ»), Սիչեւ («Սպարտակ»):

Սպարտակցի Վլադիմիր Բեսչաստնիխն ԱՊՀ չեմպիոնների գավաթի մրցաշարերում խփած գոլերի քանակով դարձավ մրցաշարի լավագույն ռմբարկու: Նա իր հաշվին գրանցել է 20 գոլ: Երկրորդ ցուցանիշն ունի նրա թիմակից Եգոր Տիտովը՝ 18 գոլ: Լավագույն տասնյակում են նաեւ Վալերի Կեչինովը («Պախտակոր», «Սպարտակ»)՝ 17, Ռոբսոնը («Սպարտակ»)՝ 14, Միխայիլ Կավելաշվիլին («Դինամո» Թբ., «Ալանիա»)՝ 13, Անդրեյ Տիխոնովը («Սպարտակ»)՝ 13, Անդրեյ Շեւչենկոն («Դինամո» Կ.), Վալենտին Բելկեւիչը («Դինամո» Մն., «Դինամո» Կ.)՝ 12-ական, Շոթա Արվելաձեն... Հեյա Ինալիշվիլին («Դինամո» Թբ.), Անատոլի Կանիշչեւը («Ալանիա», «Սպարտակ»), Միխայիլ Միխոլապը («Սկոնտո»)՝ 11-ական գնդակ:

Յուրօրինակ ռեկորդակիրներ են կիեւցիներ Բելկեւիչը, Խացկեւիչը, Գոլովկոն եւ Վաշչուկը, որոնք 4 անգամ արժանացել են հաղթողի ոսկե մեդալներին:

Բոլոր եզրափակիչները

1993 թ. «Սպարտակ»-«Բելառուս»՝ 8-0
1994 թ. «Սպարտակ»-«Նեւթչի»՝ 7-0
1995 թ. «Սպարտակ»-«Դինամո» Թբ.՝ 5-1
1996 թ. «Դինամո» Կ.-«Ալանիա»՝ 1-0
1997 թ. «Դինամո» Կ.-«Սպարտակ»՝ 3-2
1998 թ. «Դինամո» Կ.-«Սպարտակ»՝ 1-0
1999 թ. «Սպարտակ»-«Դինամո» Կ.՝ 2-1
2000 թ. «Սպարտակ»-«Զիմբրու»՝ 3-0
2001 թ. «Սպարտակ»-«Սկոնտո»՝ 2-1
2002 թ. «Դինամո» Կ.-«Սպարտակ»՝ 4-3

ՇԱԽՄԱՏ

Հաջողությունն ուղեկցեց Բարեեւին

Հոլանդական Վեյկ-ան-Զեե քաղաքում ավարտվեց շախմատի միջազգային մրցաշարը: Հաղթողը որոշվեց վերջին տուրում: Երկու առաջատարներն էլ՝ Բարեեւն ու Գրիշչուկը խաղում էին սեւ խաղաքարերով: Բարեեւը կարողացավ հաղթել մրցաշարում անհաջող հանդես եկող Կասիմջանովին, իսկ ահա Գրիշչուկը Լոթյեի հետ մրցախաղում բավարարվեց ոչ-ոքի արդյունքով: Խաղաղ ելք ունեցան նաեւ Դրեեւ-Մորոզեւիչ, Խալիֆման-Գելֆանդ, Ադամս-Թիման, Պիկետ-Լեկո, վան Վելի-Գուրեւիչ պարտիաները:

Այսպիսով, մրցաշարի հաղթող դարձավ ռուսաստանցի Եվգենի Բարեեւը, որը 13 հնարավորից վաստակեց 9 միավոր: Նրանից կես միավորով հետ մնաց Ալեքսանդր Գրիշչուկը: 3-4-րդ տեղերը 8-ական միավորով բաժանեցին ռուսաստանցի Ալեքսանդր Մորոզեւիչն ու անգլիացի Մայքլ Ադամսը: Հաջորդ տեղերում են Խալիֆմանը՝ 7,5, Լեկոն՝ 7, Դրեեւը, Գելֆանդը, Պիկետը, Լոթյեն եւ Թիմանը՝ 6-ական, Գուրեւիչը՝ 5,5, Կասիմջանովը՝ 4,5, վան Վելին՝ 3 միավոր:

Հարկ է նշել, որ միակ մասնակիցը, որը պարտություն չկրեց, Մայքլ Ադամսն էր: Իսկ ահա աղյուսակը եզրափակած հոլանդացի գրոսմայստեր վան Վելին այդպես էլ չճաշակեց հաղթանակի քաղցրությունը:

ԹԵՆԻՍ

Չեմպիոնները հայտնի են

Մելբուռնում իր վերջնագիծը հատեց թենիսի Ավստրալիայի բաց առաջնությունը: Հայտնի դարձան «Մեծ սաղավարտի» մրցանակի բոլոր դափնեկիրները: Տղամարդկանց մենախաղում չեմպիոնի կոչմանն արժանացավ շվեդ թենիսիստ Թոմաս Յոհանսոնը, որը եզրափակիչում պարտության մատնեց

ռուսաստանցի Մարատ Սաֆինին: Այդ հաղթանակի շնորհիվ Յոհանսոնը 209 միավորով գլխավորեց թենիսիստների համաշխարհային դասակարգման ցուցակը: 2-րդ հորիզոնականը 143 միավորով զբաղեցնում է Սաֆինը: Լավագույն եռյակը եզրափակում է չեխ Իրժի Նովակը (117 միավոր):

Կանանց մենախաղում Ջենիֆեր Կապրիատին 2-րդ տարին անընդմեջ նվաճեց Ավստրալիայի չեմպիոնուհու տիտղոսը՝ պարտության մատնելով Մարտինա Հինգիսին (4-6, 7-6, 6-2), որը նախկինում 3 անգամ շահել էր գլխավոր մրցանակը: Տղամարդկանց զուգախաղերում հաջողությունն ուղեկցեց Նոուլս-Նեստոր զույգին, որը 7-6, 6-3 հաշվով պարտության մատնեց Լլոդրա-Սանտորո ֆրանսիական երկյակին:

Կանանց զուգախաղերում, ինչպես տեղեկացրել էինք, ուժեղագույն էր ճանաչվել Կուռնիկովա-Հինգիս զույգը: Խառը զուգախաղերում Գանտուխովան եւ Ուլյետը պարտության մատնեցին արգենտինացիներ Էտլիսին եւ Սուարեսին (6-3, 6-2):

Որոշվեցին նաեւ պատանեկան մրցաշարի դափնեկիրները: Պատանիների մենախաղում հաղթող ճանաչվեց ֆրանսիացի Մոնֆիսը, զուգախաղում ուժեղագույնը Հենրի-Ռեյդ ավստրալական զույգն էր: Աղջիկների մրցապայքարում լավագույնը չեխ Ստրիկովան էր, իսկ զուգախաղերում իրենց հավասարը չունեին Դուլկոն եւ Վիջայան:

2002 Թ. ՖՈՒԼԲՐԱՅԹԻ ԱՄԵՐԻԿԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԱՄԱՌԱՅԻՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

(Fulbright American Studies Summer Institute Program 2002)

ԱՄՆ պետքարտուղարության կրթական եւ մշակութային փոխանակումների վարչությունը, ԱՄՆ դեսպանության հետ համատեղ հայտարարում են Ֆուլբրայթի ամերիկագիտության ամառային դասընթացների 2002 թ. ծրագիրը: Ֆուլբրայթի ամառային դասընթացները կներառեն վեցշաբաթյա գիտական սեմինարներ դասախոսների, ուսուցիչների եւ հետազոտողների համար: Այս տարի հայտարարվում են հետեւյալ ինը ծրագրերը.

1. ԱՄՆ-ի քաղաքակրթությունը
2. ԱՄՆ-ի սահմանադրությունը՝ ծագումը, զարգացումը եւ ժամանակակից հիմնահարցերը
3. ԱՄՆ-ի քաղաքական համակարգը
4. ԱՄՆ-ի արտաքին քաղաքականությունը
5. Կրոնն ԱՄՆ-ում
6. Ժամանակակից ամերիկյան գրականությունը
7. ԱՄՆ-ի ուսումնասիրությունը գրականության միջոցով
8–9. Ամերիկագիտություն միջնակարգ դպրոցների մանկավարժների համար (2 ծրագիր)

Դիմողները պետք է լինեն դասախոսական կազմի անդամներ, ներառյալ՝ ուսուցիչներ, դասախոսներ, ուսումնական ծրագրերի, դասագրքերի հեղինակներ եւ գիտնականներ: Անգլերենի լավ իմացությունը պարտադիր է: Դիմումի ձեւը կարելի է ստանալ ԱՄՆ դեսպանությունից:

Դիմումները պետք է ներկայացնել ԱՄՆ դեսպանատուն: Դիմումների ընդունման վերջնաժամկետը 2002 թ. փետրվարի 20-ն է:

Ծրագրերի համառոտ նկարագրությունը փակցված է ԱՄՆ դեսպանության ցուցատախտակին: Մանրամասն տեղեկությունների համար խնդրում ենք դիմել ԱՄՆ դեսպանության հասարակայնության հետ կապերի բաժնի աշխատակից Հասմիկ Միքայելյանին էլ. փոստով <amerstudies@yahoo.com>:

Հասցեն ԱՄՆ դեսպանություն Հայաստանում, Բաղրամյան 18, Երեւան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ

մրցութային կարգով աշխատանքի է հրավիրում՝

1. Տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի կոորդինատորի

Թեկնածուն պետք է ունենա բարձրագույն կրթություն (ցանկալի է մագիստրոսի կոչում) քաղաքագիտության, հասարակական կառավարման կամ այլ հարակից ոլորտում, մեկից երկու տարվա համապատասխան, ցանկալի է լրագրողական աշխատանքի փորձ: Հայերեն, ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուների եւ համակարգչի գերազանց տիրապետումը պարտադիր է:

Պահանջվող փաստաթղթերն են՝ կրթության վկայական, ինքնակենսագրական (resume) եւ երկու մասնագիտական երաշխավորագիր:

2. Ընդունելության հարցերով գրասենյակի կոորդինատորի
3. Վարչական քարտուղարի (ճարտարագիտության բաժին)
4. Վարչական քարտուղարի՝ կես դրույքով (անգլերեն ծրագրերի բաժին)

Թեկնածուները պետք է ունենան բարձրագույն կրթություն, լավ տիրապետեն հայերեն, ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուներին եւ համակարգչային հմտություններին, ինչպես նաեւ ունենան առնվազն մեկ տարվա համապատասխան աշխատանքային փորձ: Նախընտրելի է, որպեսզի 3 եւ 4 թափուր տեղերի դիմորդներն ունենան բարձրագույն կրթություն համապատասխանաբար ճշգրիտ գիտությունների եւ անգլերենի բնագավառներում:

Պահանջվող փաստաթղթերն են՝ կրթության վկայական եւ ինքնակենսագրական (resume):

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ՝ ս. թ. փետրվարի 6-ը, ժ. 17:45: Նշել պաշտոնը:

Դիմել հետեւյալ հասցեով՝ Մարշալ Բաղրամյան 40, 50ա սենյակ:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

AREX/ProMedia Armenia կազմակերպության հայտարարած 2001 թ. լավագույն հոդվածների մրցույթին կարող են ներկայացվել Ինտերնետում տեղադրված հոդվածները:

AREX/ProMedia Armenia-ն նշում է նաեւ, որ մրցույթի «Սոցիալական խնդիրներ» թեման պետք է դիտել որպես սոցիալ-տնտեսական:

FULBRIGHT AMERICAN STUDIES SUMMER INSTITUTE PROGRAM 2002

The Bureau of Educational and Cultural Exchanges of the U. S. Department of State together with The United States Embassy in Armenia are pleased to announce the Fulbright American Studies Institute Program 2002. The program is designed as a rigorous six-week faculty level seminar for multinational groups of university teachers, researchers and secondary educators. This year nine summer institute programs are offered:

1. THE CIVILIZATION OF THE UNITED STATES
2. U.S. CONSTITUTION: ORIGINS, EVOLUTION AND CONTEMPORARY ISSUES
3. U.S. POLITICAL SYSTEM
4. U.S. FOREIGN POLICY
5. RELIGION IN THE UNITED STATES
6. CONTEMPORARY AMERICAN LITERATURE
7. THE UNITED STATES THROUGH LITERATURE: READING AMERICA
8-9. AMERICAN STUDIES FOR SECONDARY SCHOOL EDUCATORS (2 programs)

Eligibility: Applicants should be university faculty including teachers, trainers, department chairs, curriculum developers, textbook writers, scholars and secondary school educators. Good knowledge of English is required. Application forms are available at the U. S. Embassy.

DEADLINE FOR SUBMISSION OF APPLICATIONS IS FEBRUARY 20, 2002.

A short description of the programs is posted on the Embassy notice board. For detailed information about the programs, please contact Ms. Hasmik Mikayelyan at the Public Affairs Section of the U. S. Embassy in Armenia.

E-mail: amerstudies@yahoo.com
Address: Baghramian Street 18, Yerevan

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԸ ԱՊԱՆՅՈՒԹԱԿԱՆԱՑՎՈՒՄ ԵՆ՝ ՎԵՐԱԾՎՈՒՄ ԵՆ ՈՉ ՓԱՍՏԱԹՂԹԱՅԻՆ ՁԵՎԻ

Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա ինքնակարգավորվող կազմակերպությունը (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) հայտարարում է, որ «Արժեթղթերի շուկայի կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 115 հոդվածի եւ ՀՀ արժեթղթերի հանձնաժողովի 2001 թվականի նոյեմբերի 16-ի թիվ 416/01 որոշման համաձայն ապանյութականացնում է (վերածում է ոչ փաստաթղթային ձեւի) ստորեւ ներկայացվող ցանկում ընդգրկված թողարկողների այն փաստաթղթային անվանական արժեթղթերը, որոնց սեփականատերերի ռեեստրը վարում է Դեպոզիտարիան: Նշված արժեթղթերը ապանյութականացված են համարվում սույն թվականի հունվարի 30-ից:

1 «Ագրոսպասարկում» ԱՄ-ի Վարդենիսի շրջանային միավորում» ԲԲԸ
2 «Արթիկի կարի ֆաբրիկա» ԲԲԸ
3 «Դիլիջանի առողջարանային համալիր» ԲԲԸ
4 «Դիլիջանի արտադրական ջրերի մաքրման կայան» ԲԲԸ
5 «Զանգեզուրտրանսշին» ԲԲԸ
6 «Իմպուլս» ԲԲԸ
7 «Լուսատեխնիկ» ԲԲԸ
8 «Հասիս» ԲԲԸ
9 «Հողշինմեխանիզացիա» ԲԲԸ
10 «Վանաձորի ճշգրիտ հաստոցների գործարան» ԲԲԸ
11 «Իջեւանի «Բենտոնիտ» կոմբինատ» ԲԲԸ
12 «Գորիսի ԳԱՄՄԱ» ԲԲԸ
13 «Իջեւանի փայտամշակման կոմբինատ» ԲԲԸ

«Արժեթղթերի շուկայի կարգավորման մասին» ՀՀ օրենքի 42 հոդվածի 4-րդ կետի համաձայն, յուրաքանչյուր անձ, որը ցանկում նշված թողարկողներից (ընկերություններից) որեւէ մեկի համապատասխան անվանական արժեթղթի (արժեթղթերի) սեփականատեր կամ անվանատեր է, պարտավոր է սույն տեղեկացումից հետո 10-օրյա ժամկետում, իր փաստաթղթային արժեթուղթը (արժեթղթերը կամ դրանց հավաստագրերը) ներկայացնել Դեպոզիտարիա: Դեպոզիտարիայի կողմից ապանյութականացված արժեթղթերի փոխանցումը կարող է իրականացվել բացառապես Դեպոզիտարիայում բացված հաշիվներով:

Միեւնույն ժամանակ տեղեկացնում ենք, որ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նորացմանն ուղղված պրոֆիլակտիկ աշխատանքների հետ կապված Դեպոզիտարիայի գործառնական սրահը սույն թվականի փետրվարի 4-ից 20-օրյա ժամկետով, աշխատելու է ժամը 9.00-ից մինչեւ 16.00 (հանգստյան օրերը շաբաթ եւ կիրակի):

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա ինքնակարգավորվող կազմակերպությանը՝ Երեւան Հանրապետության 5Բ հասցեով կամ զանգահարել 56-64-46 եւ 58-91-51 հեռախոսահամարներով:

Հայտարարություն

Երեւան քաղաքի Արաբկիր եւ Քանաքեռ-Զեյթուն համայնքների առաջին ատյանի դատարանի վարույթում է գտնվում Սվետլանա Պետրոսյանի դիմումը՝ Արսեն Բաբաջանի Բաղդասարյանին (ծնված 04.04.1964 թ., բնակվել է Լեփսիուսի 6-րդ փողոցի 4 շենքի թիվ 22 բնակարանում) մահացած ճանաչելու պահանջի մասին:

Խնդրվում է բոլոր կազմակերպություններին եւ քաղաքացիներին Արսեն Բաբաջանյանի վերաբերյալ իրենց հայտնի տեղեկությունները հայտնել Արաբկիր եւ Քանաքեռ-Զեյթուն համայնքների առաջին ատյանի դատարան կամ զանգահարել 24-01-61 հեռախոսահամարով:

For Your Internal News of Armenia Log on to
www.azg.am
In English, Russian, Armenian and Turkish

«Ազգ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան 28. 01. 2002 Գինը՝ 100 դրամ